VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XIV. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM. ÁRA: 60 FILLÉR 1972. SZEPTEMBER 28.

Ma délután eldől

Érdemes volt-e félni...

Ma délután kettőkor kezdődik és három óra alatt kiderül, hogy milyen is egyetemünk komplex államvizsgájának egyik eleme, az írásbeli — vagy ahogyan már egy éve emlegetjük: a „komplex". Ebből az alkalomból elküldtük munkatársunkat dr. Solymár Károly oktatási rektorhelyetteshez, akinek kezében a szálak összefutnak, hogy egy rövid helyzetjelentést kérjünk a komplexről.

— Mik a szempontjai ennek az államvizsga-rendszernek és mennyiben új?

— A korábbi kimondottan tárgyakból való államvizsgáztatást a reform során megszüntettük, helyette alakítottuk ki az újat, ami nem tantárgyakat, jegyzeteket kér vissza — bár kétségkívül hozzájuk kötődik —, hanem a négy év folyamán szerzett ismeretek alkalmazására alapszik. A hallgatók tudására és képességeire egyaránt kíváncsiak vagyunk. A régi rendszerben ez nem volt így mérhető. A közgazdász diploma rangját és hitelét emelni fogja ez az utolsó erőpróba.

— A végzősök tavaly már többször felhívták a figyelmet egyes tanszékek kibocsátott tematikáinak hibáira, a nem megfelelően vagy egyáltalán nem súlyozott tárgyakra és a hozzá nem férhető irodalmakra, jegyzetekre. Figyelembe tudták venni az ő kéréseiket már a mostani vizsgaelőkészítésnél?

— A rossz tematikákon érdemben már csak jövőre tudunk segíteni. Megnyugtathatom azonban végzőseinket, hogy az írásbeli kérdéseit úgy választottuk ki, hogy azok megválaszolásához nem szükségesek konkrét irodalmak, egy-egy terület általános ismeretét kérjük, nem tételes tudást. A tematika által felsorolt témák a szóbelikben kerülnek majd terítékre, minden tanszéknek kötelessége, s ez teljesíthető, hogy ne kérdezzenek olyan részeket, amelyeket a hallgatók nem ismerhetnek.

— Milyen súllyal szerepel a dolgozat a zárójegy összetevői között?

— Az osztályozási alap változatlanul a szakdolgozat. Az írásbeli ennek érdemjegyét plusz—mínusz egy jeggyel változtathatja meg. Bevezettük ugyan az írásbelit, ami nehezíti a hallgatók dolgát, de ugyanakkor csökkent a szóbeli súlya és ideje. Összességében tehát nem kell többet tanulniuk a mostani végzősöknek a korábbinál. Más kérdés az, hogy a követelmények egységesebbek, az értékelés konzekvensebb lett.

— Szeretnénk megtudni valamit a kérdésekről és az értékelésről!

A kérdések beérkeztek, — az a véleményünk, hogy a tanszékek megértették a vizsga céljait és annak megfelelő típusú kérdéseket nyújtottak be. Ezek közül is az általánosabb jellegűeket választottuk ki. Igyekeztünk elkerülni közöttük az átfedéseket. (Ha a tantervben ez még nincs is megoldva — szerk.). A kérdésekkel együtt elkértük a válaszokat is, a dolgozatokat ezek alapján bírálják majd el a tanszékek. Október 10-re az írásbelik ki lesznek javítva. Erre megvan a kellő oktatói kapacitás, igaz az első kérdés feltevőit, a pol.-gaz. és a népgazd. terv. tanszék munkatársait ez alaposan ellátja munkával.

— Mit tartana Ön siker-nek? Milyen eredménnyel lennének megelégedve?

— A siker természetesen az lenne, ha mindenki mindenben kiváló szakmai tudásról adna tanúbizonyságot. Az egyetemi vezetés azonban szerényebb, örülni fogunk annak, ha mindenki szakonként, szakágazatonként, és egyénenként körülbelül olyan eredményt érne el, mint korábban a négy év során.

— A vizsgák tapasztalatai milyen kérdésekre adnak majd választ az egyetemi vezetésnek?

— Mindenekelőtt a szakok és a szakágazatok objektív összehasonlítását várjuk. Kíváncsiak vagyunk a különbségekre, arra, hogy hol kell javítani az oktatást. Felhasználjuk még a tapasztalatokat a reform értékelésére, és ezek birtokában szervezzük meg a következő évfolyamok komplexeit is.

Ma délután eldőlt tehát, hogy érdemes volt-e félni a komplextől, többet, esetleg kevesebbet kellett volna készülni rá. Vizsgáznak a hallgatók és vizsgázik a reform. A dolgozatok javításánál pedig a tanszékek... — **ZSEMBERY** —

Koncentráljunk a koncentráltra!

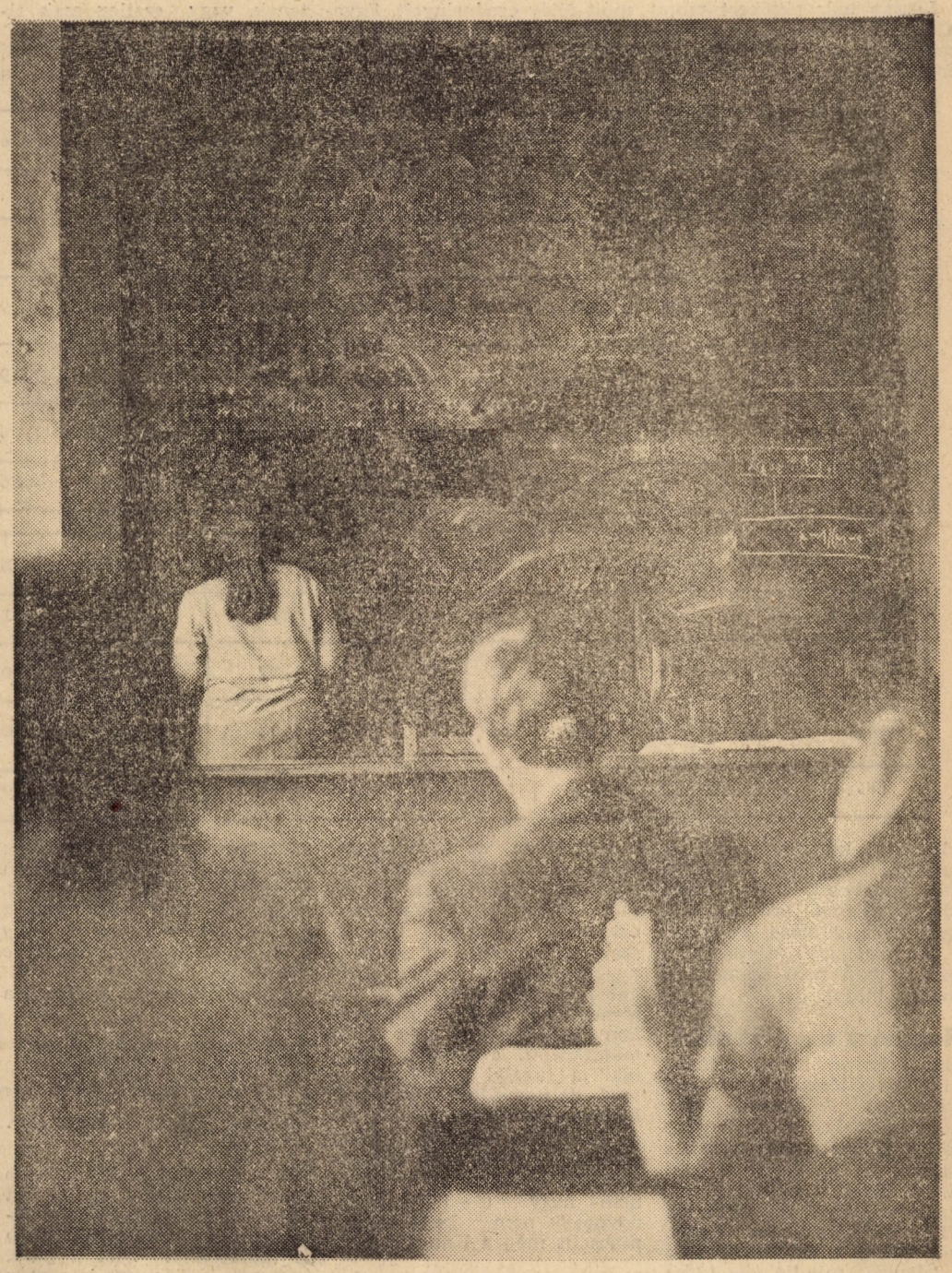

ÚGY TETSZIK, *a koncentráció* egyre inkább hasonlóvá válik a szerelemhez. Mindenkinek át kell esnie rajta. Az Igazgatási Titkárság küldte *nyáreleji stencil első rátekintésre* úgy tálalta elénk a választási lehetőségeket, *mint egy inycsiklandozó ajándék-kosarat: az ember szinte a bőség zavarával küzdött.* De miután levettük a fedőt, kiderült, hogy a sok szép gyümölcs között akad kukacos, sőt, gipsz-alma is — *szóval csak látszólag ehető.* Példának okáért: *a III. tanár A. szakon a választék filozófiára és személyiségelméletre terjedt ki.* Mivel filozófiából már a III. félév végén szigorlatozott a társaság, így józan hasznossági szempontokat mérlegelve döntésünk *csak a személyiségelmélet és a személyiségelmélet között ingadozhatott.* S bár a szak egyik specialitása a politikai gazdaságtan, *a pg-koncentráltnak a lehetőségét is elzárták előlünk.*

A III. ÉV NÉPGAZD. TERV szakosok szerint számukra ugyan meghirdették a pol. gazd-koncentrációt, de mint szeptemberben kiderült, bizonyos *félreértések áldozatai lettek.* Ők ugyanis csaknem *teljes létszámban „A növekedés egyes kérdései" c. részükre is kiírt kurzusra jelentkeztek,* amelyről később, a pg. tanszék sűrű bocsánatkérései közepette *kiderült, hogy egy évvel korábban már lezajlott. Ekkor a népgazdosok az integrációval foglalkozó koncentráltra szerettek volna feliratkozni, ezen viszont csak IV. évesek vehettek részt,* annak ellenére, hogy maga a szemináriumvezető (Palánkai Tibor) is célszerűbbnek tartotta volna a III. évfolyamon. A népgazd. tervesek kálváriája végül oly módon jutott nyugvópontra, hogy *testületileg beosztották őket a még fennmaradó „A nemzetközi kereskedelemre ható tényezők" című kurzusra.* Mivel a csoport zöme végül is arra kényszerült, hogy olyan témával foglalkozzon, amelyre esze ágában sem volt jelentkezni, szemináriumvezetőjük (Zelkó Lajos) odaadó igyekezete ellenére sem képesek igazán hatékony, komoly és elmélyedt munkát végezni.

Az a benyomásom, hogy *a számítástechnika-koncentráció az egyetem egyik sikeres, a hallgatók által is lelkesedéssel kísért kezdeményezése lett.* Érdekes megfigyelni, hogy amennyire elterjedt szélesz ez alma materben a matematikával való szembeszegülés, a matektól való viszolygás, annyira közkedvelt lett megindulása óta a számítástechnika mindegyik évfolyamon. Ez annál is inkább meglepő, mivel ez a tudományág nem esik éppen messze a matematikától. *A III. éves tanár B-sek szinte egyöntetű elragadtatással beszélnek róla, s az I. évfolyam is igen nagy érdeklődést tanúsít,* annak ellenére, hogy nekik egy gyökeresen új tantárgy nehézségein kívül egyidejűleg még az egyetemi életformába való beilleszkedéssel is meg kell birkózniuk. Kétségtelen, hogy a *számítástechnikára irányuló felfokozott érdeklődéshez hozzájárul a* tudományág újszerűsége, nyilvánvaló perspektívája és az országos propaganda is, de valószínűleg *nem elhanyagolható szerepet játszik sok hallgató gyakorlati irányultsága és igénye a konkrét, szinte azonnal használatba vehető tudásanyagra, amit a matematika erősen elméleti jellege nem mindig elégít ki.*

AZ IPAROSOK EGY RÉSZE is egy számunkra új területtel foglalkozik a *koncentráció keretén belül, a munkagazdaságtannal.* Egyikük — saját bevallása szerint — *most érzi először 2 év óta, hogy valóban közgazdász lesz.* Az eddigi általános vizsgálódások után most végre *kézzelfogható, sőt, égető problémákhoz nyúlhatnak: bér, termelékenység, mechanizmus.* Természetesen, csak a kérdések felvetéséig juthatnak el, s ezen belül is — idő hiányában — csak a legfontosabbakra kerül sor. *Akik viszont ennél is behatóbban érdeklődnének a terület iránt, azok számára a Munkatudományi Tanszék biztosítja a tudományos és kutatómunkában való együttműködés lehetőségét.*

Ez a néhány példa a számtalan koncentráló kurzus közül csak egypárat emel ki. Nem volt szó például a nyelvi koncentrációról, amely a hallgatók tetemes részét érinti. Ezért *nem is lehet messzemenő következtetéseket levonni a koncentráció általános hatásfokát illetően. Tény az, hogy ezt az egy hónapot ki lehet használni, de ehhez több gondosság szükséges a tanszékek részéről, és nagy tudniakarás a mi részünkről.* Van ahol ez megvalósul, van ahol nem eléggé, legalábbis ahogy azt ennek a néhány csoportnak az esete bizonyítja. **Szűcs Györgyi**

KÖZGAZDÁSZ

Újra indul a Tanár Klub!

Október 2-án a KINIZSIben 19 órakor. Ismered TE a szakodat?! címmel tartjuk az első kisfilmes klubestet. Mindenkit szeretettel várunk.

Szak. vezetőség

— Gavaritye parusszki? **Foto: Eszes**

Októbertől:

KISZ-vezetőképzés első- és másodéveseknek

A másodéves alapszervezetek legtöbbjében már megválasztották a vezetőséget, és néhány nap múlva az I. évfolyamon is megtörténnek a választások.

Hogyan kezdjünk hozzá a csoport közösségi formálásához? Milyen célokat lehet és kell kitűznünk, és milyen módszerekkel érhetők el ezek? Hogyan lehet egy közösséget szervezni és vezetni?

Hamarosan igen sokan fogják magukat szembetalálni ezekkel a kérdésekkel. Nyilvánvalóan mindannyiunk érdeke, hogy minél hamarabb választ is kapjunk gondjainkra. Ennek reális igénye hozta létre egyetemünkön még 1971. februárjában a KISZ-vezetőképzést.

Október közepétől — amikor az első és másodéves alapszervezeti vezetőségek tagjai számára beindul a vezetőképzés — az eddigieknél is sokkal erősebben építünk a közös gondolkodásra és az együttes cselekvésre.

A részvevőknek nemcsak az ismeretek terén, hanem érzelmileg is többet szeretnénk nyújtani a korábbiaknál. Azt kell bemutatnunk a vezetőképzésben és olyan színvonalon, amit és ahogy a későbbiekben a részvevőktől mozgalmi munkájuk során elvárunk. Mindenkinek a saját bőrén kell tapasztalnia a közösségi nevelés hatását, hogy azután saját közösségében nevelő, tényleges irányító erővé válhasson.

Vezetőképzésünknek nemcsak az egyetemen tulajdonítunk nagy jelentőséget. Ezt bizonyítja az is, hogy

a nyitóelőadást (október 11-én, szerdán 15 órakor) Főcze Lajos elvtárs, a KISZ KB-titkára tartja „Az ifjúság helye és szerepe a társadalomban, különös tekintettel az egyetemi ifjúságra" címmel. (Erre az előadásra a képzésben részvevők mellett minél több első- és másodéves részvételét is várjuk!)

Csak néhány gondolat a későbbi témákból: Hogyan politizálunk mi, egyetemisták? Hogyan kell embereket szóra bírni? Közösségi munkánk színtere: az alapszervezeti közösség. A közösség fejlődési szakaszai, rétegeződése, mozgathatósága. Káderpolitikánk elvei és gyakorlata. (A részletes tematikát a részvevők írásban megkapják!)

A címek is jelzik, hogy ezek a kérdések mennyire közvetlenül érintenek bennünket.

A foglalkozásokon minél több ötletet kívánunk adni, hogy azokból mindenki ki tudja választani az adott helyzetben megfelelőt.

Október folyamán tájékozódási akadályversenyt rendezünk, majd egy teljesen rendhagyó vetélkedőt a KINIZSI-klubban. Mindezek, reméljük, sok újat fognak adni. A siker azonban végülis mindannyinkon múlik. **(Regőczi István)**

Ilyen volt a múlt félév

Lassan már októbert mutat a naptár és túl leszünk a koncentrálton is, de még így sem érdektelen áttekinteni az elmúlt félév eredményeit. Egyeseket megnyugtatnak majd az adatok, másokat talán jobb teljesítmény elérésére serkentenek, vagy esetleg csak elgondolkoztatnak a számok.

A számítógépről lekerült tablók tanúsága szerint a 71/72-es tanév II. félévében nappali tagozaton a következő átlagok születtek.

	I. évfolyam		Tanár A		Tanár B		Tanár C		Tanár D		Ng. terv. el.		Pénzügy		Ált. Kar	
Évfolyam	létsz.	átlag	1.	á.	1.	á.	1.	á.	1.	á.	1.	á.	1.	á.	1.	á.
I	570	3,24					26	3,22							596	3,24
II.			11	4,06	19	3,55	9	3,78			79	3,59	44	3,30	162	3,54
III			17	3,82	11	3,98	19	4,16			58	3,89	45	3,78	150	3,88
IV			11	4,04	24	4,66	17	4,04	6	4,28	41	3,76	33	3,71	132	4,03
V.			13	4,67	17	4,64	10	4,71	13	4,83	33	4,16			86	4,53

	Ipar		Közlekedés		Agrár		Termelési kar		Belker		Külker		Ker. kar	
Évfolyam	1.	á.	1.	á.	1.	á.	1.	á.	1.	á.	1.	á.	1.	á.
II.	121	3,26	45	3,29	32	3,26	198	3,27	81	3,28	102	3,58	183	3,45
III.	121	3,62	40	3,69	35	3,69	169	3,64	85	3,70	102	3,83	187	3,77
IV.	94	3,79	39	3,74	25	4,13	158	3,84	65	3,81	97	4,13	162	4,00

Ide kívánkozik még az összegyetemi adat, mely szerint *a múlt félévben a 2214 hallgató 3,57-es átlagot ért el,* ami egybevetve *az előző év hasonló adatával (3,61) minimális,* a gyakorlatban nem számottevő *romlást mutat.*

Megint a tanárszakok

Ha évfolyamonként nézzük a legjobb szakokat, nem lehet újdonságot felfedezni. Mint eddig bármely évben, úgy az *idén is utcahosszal vezetnek a tanárok.* (II. év. Tanár A: 4,06, III. év. Tanár C: 4,16, IV. év. Tanár B: 4,66, V. év. Tanár C: 4,71). Változás csak annyi, hogy eddig *a Terv-mat, es a tervelemző mindig be tudta fogni a tanárokat, az idén pedig ezek a szakok is a középmezőnyben foglalnak helyet.*

Eltekintve a tanároktól, *a további jó teljesítmények: II—III. év: tervelemző, külker; IV. évf: agrár.*

A legjobbak mellett, ejtsünk néhány szót azokról is, akik *finoman fogalmazva: „nem nyújtották tudásuk legjavát".* Ilyen *az I. évfolyam, mely még a tavalyi (3,28) nem túl magas eredményén is rontott.* Másodéven körülbelül egyformán gyenge minden szak, az itt született eredményeket összevetve a tavalyiakkal megállapítható, hogy *a legnagyobb romlás agrár-szakon (0,3) és belkeren (0,1) mutatkozott,* a többiek „hozták" a tavalyi formát. *Harmad- és negyedévben nem volt kiemelkedően gyenge szak,* sőt az összkari *átlagok is némileg emelkedő tendenciát mutatnak.* Az emelkedés mértéke nem nagy (4—5 század), úgyhogy nem kell örülni, nincs itt még a Kánaán!

Matek a gólyáknál

Első év végén a hallgatók 3 olyan vizsgát tettek, mely vagy már a címében is, vagy csak tartalmában, de mindenképpen *összefüggésben volt a matematikával.* Mivel nálunk a matek mindig tabu volt, nézzük meg ezeket a — diákok szemében rázós — tárgyakat közelebbről.

	Analízis	Statisztika	Elektr. sz. gép. progr.
jeles	67	52	112
jó	91	119	135
közepes	146	179	191
elégséges	213	185	100
elégtelen	37	23	25
Átlag	2,89	2,99	3,37

Mint kiderül, a számítógépi programozás nem is olyan rázós, a jegyekben az is tükröződik, hogy ebből csak gyakorlati jegyet adtak. Az analízis még mindig viszi a negatív pálmát, 2,89-es átlagával. *Figyelemre méltó, hogy analból a letett összes uv-k száma 203 volt, ami 25-tel szorozva... Statisztikából már jobb a helyzet, ott a közepesek száma majdnem eléri az elégségesekét, és ez itt nem is rossz eredmény.*

Kollokvium és szigorlat

Valamit a társadalomtudományokról. *Kapitalizmus politikai gazdaságtana kollokvium 3,06,* ami az előző évhez képest csaknem *2 tized javítást jelent, bár még így is az évfolyam átlag alatt marad,* úgyhogy van még javítanivaló. *A másodévesek Pg. szigorlatának eredménye, már valamivel jobb (3,15) de még itt sem a Pg. az a tárgy, mely felhúzná az évfolyamátlagot.*

Az elm. tört. kollokvium sem hozta a tavalyi átlagot, *8 századdal gyengébb* annál. Itt az összegyetemi átlag ennél valamivel jobb, ugyanis az Ált-karosok csak III. éven vizsgáznak elm-tört-ből, és ez nincs benne az átlagban, bár köztudott, hogy a harmadéves eredmények jobbak, mint a másodévi vizsgajegyek szoktak lenni.

És még egy tárgy, melyet minden másodéves tanult: *Általános statisztika vizsgaeredmény 3,21* ennek karonkénti megoszlása: Ált. kar. 3,57: Ipar kar: 3,07; Ker. kar: 3,04. Tehát a helyzet itt sem a legjobb, legfeljebb *az Ált. karosokat illeti a Statisztika tanszék részéről dicséret, hogy a képet kicsit rózsaszínűbbre festették.*

Harmadéven és felfelé a képzésben a hangsúly a szakképzésre helyeződik át. Ahhoz, hogy valamelyest összehasonlítható adatokat kapjunk, *a szaktárgyi szigorlatok eredményeit kell összehasonlítani.*

E szerint:

Iparvállalatok tervezése és szervezése (Ipar szak)	: 3,60
Közlekedés gazdaságtana (Közl.)	: 3,27
Agrár vállalatok gazd. tana (Agrár)	: 3,34
Kereskedelmi munka- és ütemterv. (Belker)	: 3,29
Külkergazd. (Külker)	: 3,53
Optimum számítás és váll-i. terv. (Népgazd. t)	: 3,61
Tanár A	: 3,35

Az adatokhoz különösebb kommentár nem kell, viszont figyelmet érdemel, és *mint érdekesség megemlíthető, hogy az iparosoknál nem a gazd. szervező szakágazat érte el a legjobb szigorlati eredményt (3,65), — tehát az az ágazat, mely „hivatalból" a legjobban otthon van ebben a témában — hanem a tervelemző (3,85). Említésre méltó még a külkereseknél a tervelemzősök* — elnézést — *„pocsék" eredménye (2,92),* ami egyébként jó, sőt a legjobb eredményt lehúzza a középmezőnybe.

A gépgyerek

Az egyetem a vizsgaeredményeket számítógéppel dolgoztatta fel. A feldolgozás eredménye egy óriási táblázattömeg lett, tele olyan adatokkal, melyeket idáig rajtam kívül — tudtommal — senki sem nézett meg. Nem is csodálom. Ezt a hallatlan papírtengert csak ilyen bolond firkászok képesek végigrágni.

De azért érdemes volt. Böngészés közben megtaláltam a gépgyereket. Jobb nevet nem tudok neki. Ő ugyanis, akinek az eredményeit az egyetemi tabló 7 oldalon keresztül tartalmazza. Csak az ő eredményeit egyedül. Egy tárgy, egy táblázat, benne egy (max ?) jegy, összesen. Másik tárgy, stb. Feltehetőleg programhiba következtében tudtam meg a „gépgyerekről", hogy 1. harmadéves, 2. kapitalizmus pg-ből másodikra ment át 2-re, 5. egyből átment gazd. földrajzból, 4. négyest kapott analból, és 5. aláírták testnevelésből. Ismeretlenül is üdvözlöm.

Zsembery Ágnes—Borsi György

Az idén 36-an

Tavaly még csak 18-an lépték át úgy az egyetem kapuját, hogy „már" párttagok voltak. *Idén harminchatan vannak, és jövőre valószínűleg még többen lesznek.* Párttagfelvételük története majdnem megegyezik; *KISZ-aktívaként dolgoztak középiskolájukban,* különböző funkciókat viseltek gimnáziumi, technikumi, vagy magasabb szintű KISZ-szerveknél. *Jó munkájuk elismeréseként kapták meg aztán tanáraik, diáktársaik bizalmát.*

A felvételek időpontja is általában az érettségit megelőző, vagy követő rövid időszakra esik. Bár a középiskolában szerzett mozgalmi tapasztalatok nagyobbak az átlagosnál, *joggal várnak segítséget az egyetemi pártszervezettől a beilleszkedéshez, és az első lépésekhez.*

Hogyan történt az elmúlt évben az új párttagok fogadása? A tapasztalatokból mit lehet leszűrni, *mit kell jobban csinálni az idén? Ezzel a kérdéssel kerestem meg Bikics Istvánnét és Csáki Ibolyát.*

Dr. Bikics Istvánné tavaly az elsőéves pártcsoport mellett működő háromtagú tanári aktíva tagja volt.

— Segítettük a pártcsoport megalakulását, és javaslatot tettünk a bizalmi személyére. *Tavaly már szeptember 29-én megtörtént a választás. Idén* az általános kari pártszervezet kettéválása miatt ez egy *kicsit elhúzódik,* úgy tudom, még csak az átigazolások történtek meg.

— *A pártcsoport aztán a saját maga összeállította munkaterv alapján dolgozott,* aminek kidolgozásához *úgy érzem, több segítségre lett volna szükségük.* Nem voltak eléggé körvonalazva a feladatok. Gyakran jelentett problémát számukra, hogy megkülönböztessék, mi a KISZ és mi az ő feladatuk. Erre az idén nagyobb gondot kell fordítani.

— *Elégedetlenek voltunk néhány párttag saját csoporton belüli aktivistával.* Azt vártuk, hogy saját alapszervezetükben párttagjaink — jó értelemben vett — hangadók, vezetők lesznek. Igaz, hogy ez nem így történt, *bizonyos mértékben a mi hibánk is. Nem vettük figyelembe, hogy a párttagfelvételi követelmények — politikai felkészültség — színvonala nem minden középiskolában azonos, s differenciáltabban kell foglalkozni főleg az első időben az emberekkel.*

Csáki Ilona volt tavaly a pártcsoport bizalmija. Tapasztalatairól ezeket mondta:

— *Eléggé magunkra voltunk hagyva az elmúlt évben. A hallgatói pártcsoport részéről Hajba Éva volt a patronálónk, de ő sok egyéb feladata mellett keveset ért rá velünk foglalkozni.* Idén mindenképpen olyan embert kell ezzel a feladattal megbízni, aki nincs olyan nagy mértékben más területeken lekötve.

— Tavaly a mi átigazolásunkkal eléggé nagyra nőtt az általános kari alapszervezet létszáma. *Problémát okozott így az aktív beilleszkedésünk, részvételünk a taggyűléseken.* Ez a létszám idén a harminchat új tag átigazolásával, már annyira nagy lenne, hogy veszélyeztetné a taggyűlések egészséges légkörét. Az elmúlt félév végén az alapszervezet két részre válásának ez volt a döntő oka. Most a pg. filozófia, gazd, tört., világgazdaságtan tanszékek, a tanárszakos és elsőéves hallgatók fognak egy alapszervezetbe tartozni. Félek azonban, hogy így is sokan leszünk...

— A hallgatói párttcsoporttal és a KISZ-szel kapcsolatban mik voltak a tapasztalatok?

— *Tavaly a csoport minden tagja betöltött valamilyen funkciót a KISZ-ben, vagy a kollégiumban. Végső értékelés szerint — ha voltak is kisebb-nagyobb hiányosságok — elégedettek lehetünk a csoport ilyen téren végzett munkájával.* Egyik központi feladatunknak tekintettük a pártépítést. Felosztottuk egymás között az alapszervezeteket, így jobban megismerkedtünk az emberekkel. És ha tavaly nem is volt új felvétel az első évfolyamon, a kari szervezeteknek már elkészítettük „jelentésünket" arról, kire számíthatnak elsősorban pártépítés szempontjából a jövőben.

Simor István

Időmérleg a holtidő ellen

Október első hetében egyetemünkön már minden I., II. és III. évfolyamos hallgató kézhez kapja az időmérleget.

Mi a célja az időmérlegnek?

— Orientálja a tanszékeket, hogy reális követelményeket támasszanak a hallgatók elé. Képzésüket a meglevő lehetőségeken belül alakítsák ki, egy koncentráltabb időkitöltést segítsen elő.

Tájékoztatást nyújt a hallgatóknak a tanszékek által támasztott követelményekről és ezáltal igyekszik irányítani időbeosztásukat, a tanulásra fordított idejük helyesebb és az egyetemi, illetve a tényleges szakmai képzéshez minél közelebb álló felhasználását.

Azt mindenki tudja, hogy az elkészült időmérleg nem valami mindent megoldó segítség, amelyből pontosan lehet tudni az előre várható nehézségeket. De számolni lehet a várható követelményekkel, fel lehet mérni egy egész félév munkáját és ennek ismeretében számotvetni erőnkkel és képességeinkkel. Ez csupán útmutató, amely eredményesen célját akkor töltheti be, ha magunk próbáljuk megvalósítani, és időbeosztásunk, egyéni felkészültségünk és érdeklődésünk szerint alakítjuk ki. Nem arról van szó, hogy az időmérleg „pontos" betartásával megszűnnek tanulási gondjaink. Ez csak hozzásegít a vizsgaidőszakokban jelentkező időzavar megszűnéséhez.

Készítésénél egy átlagos képességű tanulóból indultak ki. Az időmérleg tartalmazza a fél év egészére vonatkozóan (koncentrált és vizsgaidőszak is), valamint a képzési idő egy-egy hetére nézve az egyes tárgyak tanulására fordítható időt. Ez az idő megoszlik kötelező (előadás, szeminárium) és egyéb tanulásra szánt idő között.

A kézbe kerülő időmérlegeket a következő szempontok alapján állították össze:

Kiinduló adat: a heti kb. 48 óra tanulásra szánt időből a képzési rendszernek megfelelően az egyes tanszékek elvették a tárgyak számának a tantervi óraszámot. A fennmaradó egyéni tanulásra szolgáló időt pedig felosztották a tárgyak között, figyelembevéve, az elmúlt félévben kiadott kísérleti időmérlegekről a hallgatók visszajelzéseit is, valamint a számonkérés jellegét, a kötelező óraszámot, a kötelező irodalom mennyiségét és a tárgy újszerűségét.

A különböző szakokon meglévő azonos tárgyak a szakok időmérlegében azonos időigénnyel szerepelnek. Felsőbb éveken az eltérő szakok képzése miatt a tanulásra fordított időalap 46—50 óra között mozog.

A hallgatók tapasztalatai egyértelműen bizonyították azokat az okokat, amelyek eredetileg is fontossá tették az időmérleg létrehozását. Eszerint kikerülni és áthidalni a szorgalmi időszakokban meglévő holtidőket, mikor is a a hallgatók csak heti 20—22 órát „tanulnak". Pedig a tananyag elsajátítása nem lehet vizsgaidőszak-centrikus. Egyes hallgatóink véleménye szerint egyetemünk „könnyű", bizonyítva ezt az egyetemek közötti alacsonyabb kötelező óraszámával. De senki ne feledkezzen meg a vizsgaidőszakban az óriási tanulásról, a bukásokról és a sok vizsgahalasztásról. Mindez a helytelen időgazdálkodás eredménye.

Mint az érdeklődő tapasztalták, az idén már voltak bizonyos megszorítások, a halasztott vizsgákkal és dékáni-rektori engedélyekkel. Ezután további szigorítás várható. A vizsgaidőszakból „kifutott" emberek szolgáltatták az eleven példát arra, hogy az eltöltött idővel helyesebben kellene gazdálkodni.

Itt hárul nagy feladat a KISZ-re: A tanáron, tanulmányi felelősökön, KISZ-instruktorokon keresztül arra kell törekedni, hogy megértsék az előadások, foglalkozások látogatása fontos része a képzésnek és az előadás színvonalához a hallgatók is hozzájárulhanak, érdeklődésükkel emelhetik azt.

Első éven szükséges leginkább az időmérleg, hiszen e tájékoztató szerinti folyamatos tanulás hozzásegít a középiskolai és egyetemi oktatás közötti különbözőségből adódó nehézségek leküzdéséhez. Felsőbb éven már a hallgatók a félévek során kialakult helyes tanulási módszerekkel eredményesen oldhatják meg feladataikat.

Suszter János

EGY DIÁKKÖR LEHETŐSÉGEI:

a specializált csoportokban a tanszéki kutatómunkában az esettanulmányok első lejátszásában

Egy éve alakult a *munkatudományi tanszék mellett működő tudományos diákkör,* melynek *munkája megfelelt az előzetes várakozásoknak.* Számos színvonalas diákköri dolgozat született, és sor került néhány érdekes témát megvitató diákköri ülésre is. Szükséges a továbblépés elsősorban a diákköri munka minőségi oldalának javítása érdekében. Idei terveink nagyjából a következőkben foglalhatóak össze:

— továbbra is megtartjuk *központi rendezvényeinket egy félévben kettőt, melyeken külső előadók, vitavezetők működnek közre.* A témaválasztás alapvető szempontja az aktualitás.

— A diákkör tagjainak érdeklődése a munkagazdaságtan különböző témái között bizonyára erősen megoszlik. Lesznek, akik a keresetszabályozás problémái iránt érdeklődnek; másokat az oktatásgazdaságtan érdekel. *A sokrétű érdeklődés kielégítését célozza elképzelésünk, mely szerint a diákköri tagok egy-egy témára specializált kisebb csoportokat hoznának létre.* Az adott témával foglalkozó tanszéki oktatók megfelelő segítséget nyújtanának a szakirodalom megismeréséhez.

— *A diákköri tagok részt vennének a tanszék különböző kutatási feladatainak megvalósításában.*

— *Lehetőség nyílna* konkrét vállalati problémák megismerésére, *a gyakorlathoz való közel kerülésre.*

— A készülő *esettanulmányok első lejátszásában a diákköri tagoknak szinten szerep jutna.*

— Természetesen a diákköri munka eredményességét, hatásfokát az elkészítendő TDK-dolgozatok színvonala igazolja, amennyiben ismertetett elképzeléseinket sikerül megvalósítani, biztos, hogy ilyen irányú terveink valóra válnak.

Várjuk minden érdeklődő hallgató jelentkezését, elsősorban a III. évesekét. Mindenki jelentkezhet függetlenül attól, hogy koncentrált-e már munkagazdaságtanból. A diákkör *alakuló ülése,* a program részletes megbeszélése, a vezetőség megválasztása *október 5-én du. 5 órakor lesz a Kinizsi utcai kollégium klubjában.*

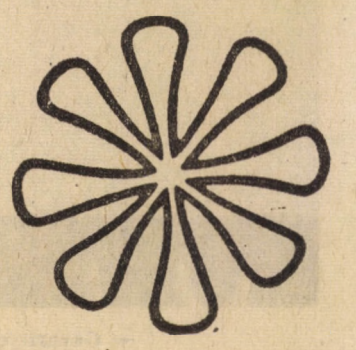

Sorban állás

Manapság ritkán van az embernek alkalma egy olyan igazán kiadós sorban állásra. Sem a cipőboltok, sem a ruhaüzletek nem annyira zsúfoltak már, hogy lehetőség lenne egy olyan igazából alapos, ötvenesévekbeli sorban ácsorgásra. Még talán az egyetlen megoldás az, ha ragaszkodik az ember az ehető kenyérhez, az ilyet áruló pékségek előtt lehet már szinte egyedül kiélvezni az egyhelyben való ácsorgás, a lökdösődés minden „élvezetét".

Köszönet az igazgatási titkárságnak! Végre valahára sikerült kifejeszteni a beiratkozás legideálisabb, leghosszabban tartó, legélvezetesebb módját!

Először vala a csoportos beiratkozás. A csoportmegbízott összeszedte az indexeket, elvitte a félemeletre és leadta. Ennyi volt az egész. Tavaly ezzel szemben rájöttek, hogy ez nem fejleszti eléggé a közösségi szellemet, ezért bevezették az évfolyamonkénti csoportos beiratkozást. Egy-kétórás trécselés, várakozás után oda is adhattuk papírjainkat annak a hivatalnoknak, akinek az volt a feladata, hogy berakja őket a bal felső fiókba.

De mi legyen azokkal, akik annyira közösségi emberek, hogy ezt a kétórás várakozást is keveslik?

A megoldás idén született meg: felfedezték a karonkénti beiratkozást. Az egyes előadóban kezdődött a sor és a Dimitrov-szobornál ért véget. Nem két, hanem négy órát álldogálhattunk, beszélhettük meg közös ügyeinket, Több szerelem szövődött, több házasság bomlott fel ez idő alatt — kinek mi volt ínyére.

Várjuk a továbblépést: iratkozzon az egész egyetem, az egész város, az egész ország egyszerre: Egy nagy sor a világ, Alaszkától a Csád-tóig: iratkozzunk egyszerre, emberek!

Á. L.

A puding próbája

Még nyílnak a völgyben a kerti virágok, mi pedig lassan új életünk ritmusába rázódgatunk. A csoportok tagjai úgy-ahogy megismerték egymást.

Egyetemistának lenni remek' érzés — ezt tapasztalhatta mindenki, a katonaságtól leszerelt épp úgy, mint a munkhelyéről kilépett, avagy a középiskolából közvetlenül az egyetem padjaiba került fiatal. *Életmódunk sokkal kötetlenebb lett, mint amit az évek folyamán megszoktunk.* Ahogy az előadások alatt körülnéztem a teremben, láttam, hogy szép számmal megjelentünk. Vajon ez a még rajtuk uralkodó megilletődöttség, vagy a magasabb szintű képzettség elérése miatti lelkesedés hatása? Hadd írjam le a felsőbb évfolyamok hallgatóinak tapasztalatára alapozva: *érdemes bejárni, sőt, oda is figyelni az elhangzókra! Különösen most, amikor annyi új tantárgy, magas szintű követelmény rohan megbennünket.*

Már az első napokban hallottuk: *koncentráltan oktatják a számítástechnikát.* Természetesen, ennek kezdetén a már megvásárolt jegyzeteket kíváncsiságtól felajzottan forgattuk.

„Mi újat tudnak itt nekem mondani?" — feszítettek büszkén néhányan az első előadás kezdetén. Az oktató ötödikhatodik mondatától kezdve azonban „egyszerű gépként, lejtőként" működött alattuk a pad ülőkéje, mintha zsugorodni kezdtek volna a rajtuk ülők. „Úgy látszik, mégiscsak van az én számomra is ismeretlen dolog" — állapították meg valahol a padló tájékán.

A köz véleménye

Igen, *nem is olyan pofonegyszerű ez a számítástechnika.* Lehet, hogy szép, de *nagyon nehéz.* Mint egy új, második éve létező oktatási rendszernél lenni szokott, *nem megy minden zökkenőmentesen.* Éppen ezért egy kis *közvéleménykutatást végeztem a hallgatók között, kinek, milyen gondja akadt az anyag feldolgozásakor?*

Kevés a jegyzethez csatlakozó példatár a házi sokszorosítás technikai korlátai miatt. A tanulmányaik előtt a „seregben" tevékenykedők sokat felejtettek — panaszolták, — mások abban kételkedtek, hogy *a nehéz tananyagot egy hónapon belül el tudják sajátítani. Folyosói beszélgetéseken elhangzott, hogy a koncentrációs időszak megszabása kissé illuzórikus, hiszen a számítástechnika ismereteire irányított figyelmet el-eltérítették a szemináriumokon megiratott politikai gazdaságtan zárthelyik.*

A csoportos tanulás számos előnye közül a szakismeretekben jobban jártas társaink segítségét élveztük. Majd minden tankörben akadt legalább egy olyan diák, aki szakosított tantervű, speciális matematikai osztályba járt, s így az elektronikus számológépek ravaszkodásai nem hangzottak idegenül neki. Többek között a 7-es csoportban *Balogh András,* a 8-as csoportban *Győri Borbála,* a 14-esben pedig *Francia Ferenc* és *Robák Ferenc* állt a kérdezősködők kereszttüzében. Valóban, a *szemináriumokon és a konzultációkon kívül ez is az anyag elsajátításának egyik formája.*

Az első roham előtt

Hát igen. A *vizsga. Legtöbbünk fél tőle, tart az eredménytől,* s beszéltem olyan diákkal is, aki már most előlegezett ajkbiggyesztéssel megmondhatja szürke, kicsike osztályzatát.

— *A tárgy tavalyi évfolyamátlaga* a külföldi hallgatók kivételével *3,2 volt, 541 diák közül 56, vagyis 10,4 százalék elégtelent kapott* — közölte *Csépai János,* jegyzetünk írója, a tárgy tanszékfelelőse. — Aki pedig nem viszi át sikerrel az első akadályt, ne keseredjen el, hiszen *van még néhány lehetősége a javításra. Számukra az I. félév folyamán nem kötelező konzultációkat tartunk.* Ezenkívül célszerű lenne *a KISZ keretében ún. tanulópárokat kialakítani — a legközelebbi sikeres vizsga érdekében.*

Az első tűzkeresztségig még ólálkodik előttünk néhány szorongással teli éjszaka. A nagymenő felsősök szemében az első vizsga után nyerjük el a teljes jogú egyetemi polgárságot.

A pudding próbája viszont köztudomásúan az, hogy megeszik, az életképes gólyáé pedig, hogy tovább kelepeljen.

Birtalan Zoltán

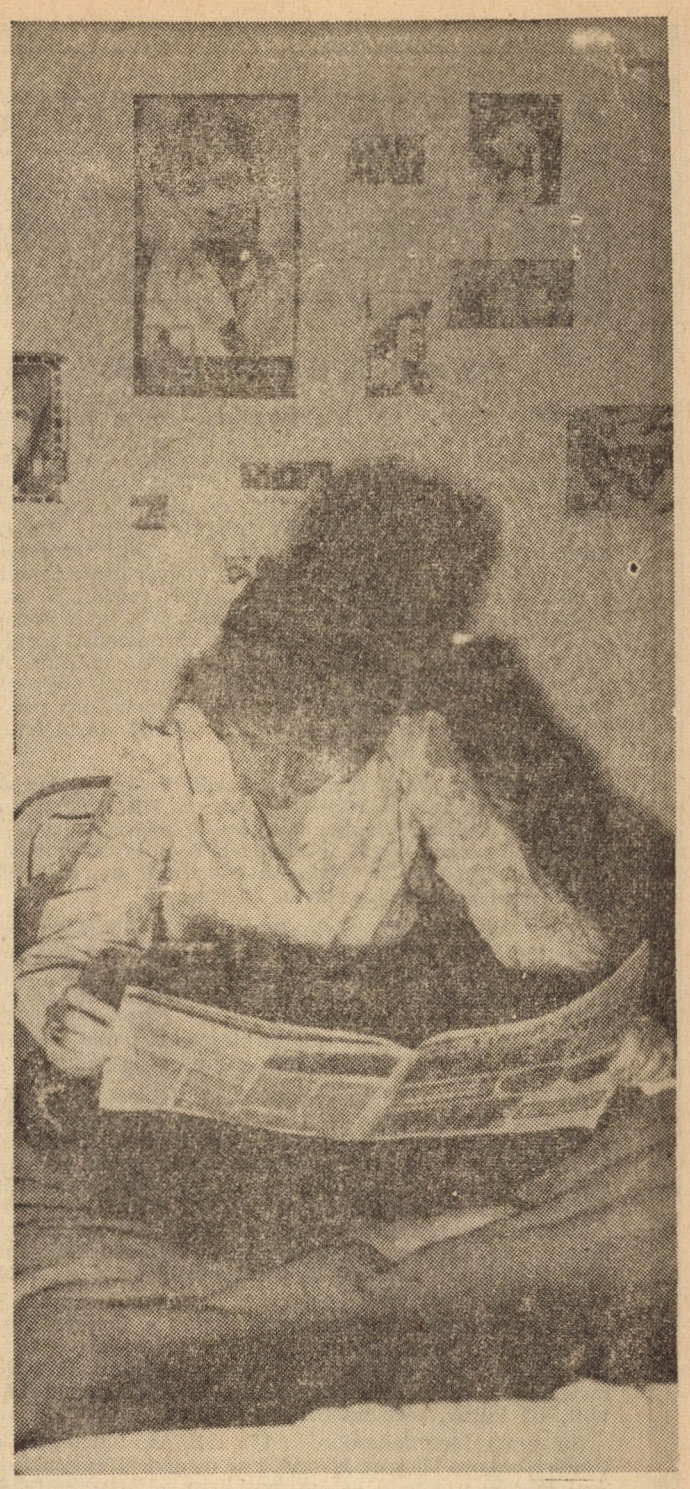

Mikor lesz függönyünk és rádiónk?

Amikor megkaptam a kollégiumtól a papírt és az állt rajta, hogy felvételt nyert, boldog voltam, mert tudtam, hogy nem leszek egyedül, lesznek társaim, akikkel tanulhatok, mozoghatok szóval élehetek. Írtóztam attól a gondolattól, hogy albérletbe kell mennem, ahol nemcsak súlyos forintokat kellene fizetnem, hanem kénytelen lennék elfogadni a háziak nem is akármilyen kikötéseit, sőt mindezen felül, hogy a jó viszony fennmaradjon, nem rúghatnám ki szabadon őket, ha tanulni szeretnék, sőt illene meghallgatnom, hogy amikor fiatalok voltak, hogyan jártak túl a Dóczi néni eszén, aki nem akart adni a körtéjéből.

Végigjártam a kollégiumokat, s mint ahogy természetesen most a kezdet kezdetén a szoba berendezésével foglalkozik mindenki, a közösségek még csak alakulóban vannak. Hiába érdeklődtem a Veres Pálné utcai elsősöktől a programok, az első benyomások felől, a kérdésre kérdéssel válaszoltak. Mikor lesz függönyünk és rádiónk, és mikor javítják meg a telefont? Hiába bandukoltam a Kinizsibe, hogy hátha hallok valami izgalmasat, mert nem hallottam. Panaszokat viszont annál inkább. Többek között azt kifogásolják az ottélők, hogy a DB nem vette figyelembe a kérésüket, és így nem lehetnek azzal a lánnyal vagy fiúval, akit társul választottak, hanem önkényesen összezárták őket. Vannak azonban kiváltságosok, akik nemcsak az emeletet, de a szobát is kiválaszthatják maguknak. Hiába kérelték ezután a DB-t, hogy tegyenek ellene, szinte jelentéktelen volt a kísérlet a vezetők részéről ebben az ügyben.

Felkerült még egy eset a panaszlistára. Köztudott dolog, hogy a Kinizsiben V. kategóriások nem lakhatnak. Ennek ellenére, a most odaköltözött harmadévesek között igenis vannak, nem beszélve arról, hogy a Ráday utcában II. kategóriások is maradtak, mondván nincs elegendő hely.

Sok még a panasz, a nemtetszés, de a fitymálás is. Idő kérdése, hogy folyamatosan minden a megfelelő helyére kerüljön, mi pedig beleedződjünk, beleolvadjunk környezetünkbe. Viszont időt kíván az is, hogy az általában jellemző 2—4 személyes szobák lakói ne csak lapátért vagy rajzszögért menjenek át egymáshoz, vagy veszekedni azért, mert véletlenül valaki átütött egy szöget, és a kedvenc énekes szemén fúródott keresztül, mert bizony volt már rá példa, hanem azért is, hogy megkérdezzék: Nincs kedvetek egy kicsit dumcsizni, vagy együtt elmenni valahová, vagy esetleg matekozni?

Demcsák Ágnes

Ez lesz

Néhány érdekes „csemegét ígér a klub első két heti műsora. Október 3-án a tavalyról már jól ismert „Mi 14-en" című sorozattal kezdődik a program. A sorozat célja a szocialista országok bemutatása. Soron következik. Kuba. Horvát János a tv fiatal riportere hosszabb időt töltött Kubában és kint szerzett élményeiről, tapasztalatairól tart beszámolót, filmillusztrációval, sok-sok zenével, tánccal.

Milyen legyen a modern színház? Mi a színház szerepe? Merre tart a ma színházművészete? Ki ne olvasott volna Andrzej Wajda új törekvéseiről vagy a belgrádi világpremierről? Mi erről Gyurkó Lászlónak, a Huszonötödik Színház igazgatójának véleménye? Hogyan sikerült a színház helsinki vendégszereplése? — október 4-én ezekre a kérdésekre is választ kaptok a színház művészeivel szervezett beszélgetés keretében.

Nagyszerű filmet ajánl a filmklub külön műsora okt. 5. Fellini: Bohócok. Jegyek 4 Ft-ért kaphatók a közönségszervezésen. Szeptemberben több sikeres „buli" zajlott le a klubban. A klub vezetősége továbbra is fenntart egy-egy napot ismerkedési célokra. Elsősök figyelem! 6-án tietek a klub.

Olimpia '72 München. Ki az, akit nem érdekel ez a téma?

Nagyon felkapott lett az utóbbi években az egész világon a tudományos-fantasztikus irodalom, egymás után jelennek meg a sci-fi könyvek, filmszínházaink telt házak előtt játsszák a „A jövő emlékei" című filmet. Hamarosan bemutatják a „Meteorvadászok"-at Jártak-e űrhajósok a Földön? Hallgassátok meg okt. 12-én Kuczka Péternek, a téma egyik legnagyobb szaktekintélyének véleményét, aki tagja volt a filmátvételi bizottságnak is. S végül még egy csemege. Október 13-án neves vendéget fogad a Zenei Klub. Vendégünk Pernye András.

„Hát, kérem, hogy is mondjam?"... Tessék választani.

Sebők János

Az ígéret majdnem bevált

AZ ELMÚLT NAPOKBAN bonyolították le az ösztöndíjbizottságok az új ösztöndíjbesorolás végrehajtását a KISZ-alapszervezetekben. A feladat, mely minden év elején adott, idén mégis nagyobb gondot, problémát jelentett a szokásosnál, amelyet az új ösztöndíj-módosítási rendszer idézett elő.

Stafira Zsuzsa, a KISZ-vb érdekvédelmi felelőse, aki az ösztöndíjbizottságok munkáját koordinálja, tájékoztatta lapunkat az új ösztöndíjbesorolás körülményeiről.

— Várakozással tekintettünk a módosítás elé, annál is inkább, mert áprilisban, amikor Ilku elvtársnál voltam társaimmal, mint egyetemi tanácstag és mint érdekvédelmi felelős, felvetettük gondjainkat és ígéretet is kaptunk rá, hogy rendezik az egyetemi házaspárok anyagi helyzetét, szó volt arról, hogy felemelik a kategóriahatárokat, változik a tanulmányi és a népköztársasági ösztöndíj.

— Végső soron a módosítás megfelelőt a várakozásnak, kivéve az egyetemista házaspárokét. A kereteink ennek ellenére is nagyon szűkre szabottak, miután elsősorban nem az összeg növelésével, hanem átcsoportosításával próbálták ösztönzőbbé tenni a korábbi rendszert.

— Munkánk során a legnagyobb problémát az okozta, hogy augusztus végén még semmi biztosat nem tudtunk az ösztöndíj-módosításról. S miután a legkorábban kezdő egyetemek vagyunk, tartottunk attól, hogy a pontos tájékoztatás híján elhúzódik a bizottságok munkája, aminek következtében csak október közepén tudunk ösztöndíjat osztani. De végül is sikerült valamennyi alapszervi és kari ösztöndíjfelelőst tájékoztatni, így már szeptember 27-én fizethetünk ösztöndíjat.

— A teljesség kedvéért el kell mondanom, hogy a hallgatók közül sokan nagyobb változásra számítottak. Ennek ellenére nagyon jó dolognak tartják a kategóriamódosítást, a felemelt népköztársasági ösztöndíjat, amelyhez ezentúl szociális ösztöndíj is jár. A társadalmi ösztöndíj új rendszere szintén kedvezőbb a hallgatóknak. Kár, hogy ez nem vonatkozik a régebbi szerződésre is.

Az ösztöndíjrendelet annyiban jobb a réginél, hogy több az alacsonyabb kategóriás, jobban tudunk differenciálni a tanulmányi ösztöndíjnál is. Ezt kívánják elősegíteni a kategóriahatárok közötti átfedések is. Problémát okoz azonban, hogy nem tudunk vele élni, mert nincs miből kellőképpen differenciálni. Tanulmányi ösztöndíjat az egyetem személyekre elszámolva kapja. 4,51—5 átlagig 400 Ft jár, 4—4,5-ig 275 Ft, 3,51—3,99-ig 175 Ft. Tehát annyiszor négyszáz, illetve 275, vagy 175 forintot folyósítanak, ahány fő ebbe a kategóriába tartozik. Az így átutalt összegből kell az egyetem valamennyi hallgatójának tanulmányi ösztöndíját kifizetni és azokét is, akik a 3 és 3,51-es átlag között rendkívüli tanulmányi ösztöndíjat kapnak. Így tagolódik ez karokra, és kisebb-nagyobb mértékben alapszervekre is.

NAGY VÁLTOZÁS történt a szociális ösztöndíj folyósításánál. Eddig az egyetem úgy kapta ezt a pénzt, hogy minden hallgatója után — függetlenül, hányadik kategóriába tartozott — 124 forintot utaltak át. Mivel egyetemünkön sok a magas kategóriás, akiknek nem osztottunk szociális támogatást, így maradt pénzünk az egyetemista házaspárok, a gyerekesek támogatására. Most a jövedelemigazolás szerinti kategóriáknak megfelelően kapjuk a pénzt: I. kategória 400 Ft, II. kategória 300 Ft, III. kategória 200 Ft, IV. kategória 100 Ft, de az utóbbit csak a kollégisták kapják. Tehát csak annyi pénzt kapunk, amennyit ki is fizetünk. Az így kiutalt szociális ösztöndíjkeret 3 százalékát fordíthatjuk szükség esetén lekategorizálásra, albérleti segélyre és ebből kell támogatnunk az egyetemista házaspárokat is. Ez a pénzösszeg karonként 20—25 hallgatónak nyújt lekaterizálásra lehetőséget. (Az igény ennél sokkal magasabb, karonként 80—100 fő.) Akiknél úgy látjuk, hogy nagyon indokolt az anyagi támogatás, azokat rendkívüli szociális segélyben részesítjük.

— Ha voltak is problémák, fennakadások, a munkát sikerrel bonyolították le az állami vezetők, alapszervezeti ösztöndíjasok és kari ösztöndíj-felelősök, akiknek ezúttal mond köszönetet a KISZ-bizottság.

— A TÉMA AZONBAN még nem kerül le az asztalról. Októberben ugyanis a KISZ-bizottság napirendre tűzi az új ösztöndíjrendszer tapasztalatainak megvitatását. Ennek az a célja, hogy az új rendelet adta lehetőség alapján kialakítsuk házi ösztöndíjpolitikánkat. Itt kerül megvitatásra, hogy:

— karok között szükség van-e a tanulmányi ösztöndíj nagyobb differenciálására,

— adjunk-e 3 és 3,5 között ösztöndíjat,

— a tanulmányi ösztöndíj odaítélésénél milyen szempontok szerint differenciáljunk,

— mennyire vegyük figyelembe, és egyáltalán figyelembe vegyük-e az utóvizsgákat. E kérdésekre vár választ és véleményt a KISZ-bizottság az alapszervektől, hogy mindezek figyelembevételével végleges formában rögzítse a házi ösztöndíj-politikát, amit az új ösztöndíjrendelettel együtt nyomtatott formában útmutatóként adunk minden alapszervezeti vezető kezébe.

Természetesen a KISZ-bizottság továbbítja az új ösztöndíjrendszerrel kapcsolatos értékelését, véleményét a felsőbb szervek felé.

KÖZGAZDÁSZ

LÉGY STÚDIUMOS!

Szervezési, levelezési, tanítási munkák vidéki és pesti munkás-paraszt származású középiskolások egyetemi felvételijének előkészítése. Jelentkezés október 5-ig a KISZ Biz-on, annak megjelölésével, hogy milyen munkát szeretnél végezni. Várunk!

GYARAPODÓ FŐVÁROSUNK

Az Árpád-hídról neon-rüzérek vezetik a csodálkozó tekintetet a budai oldalra; a felmagasodó hegy lábánál panel-panoráma mutatja az új Óbudát; Zuglóban a villák kis testvéröccsei az égbenyúló házóriásoknak; Újpalota korunk hű arcát tükrözi...

Az ember — még ha pesti is— szinte napról napra felkiálthatna: ez más táj, mint a tegnapi! Naponta változtatja, mutogatja megújuló-formálódó arcát az utca, a tér, a lakónegyed. S valahogy úgy vagyunk mi már: ezzel mérjük életünk gyors változásait. Szeretünk szépen és korszerűen élni, szeretjük a modern környezetet — hát a jó gazda felelősségével számolgatjuk, hol, mennyi lakás került tető alá? Hol, mennyien költözhetnek új otthonba?

Egy esztendő alatt 7082 új lakás

A statisztika — ha „lélektelen" is — nem csal. „Hidegen" mutatja a valóságot. De a lakásstatisztika egyben meleget is sugároz: reményeket takar, megvalósult álmokat is tükröz. Csak tavaly 7082 tanácsi lakás épült — döntő többségük Óbudán (1728), Zuglóban (1928) és Újpalotán (2428). Ez tulajdonképpen azt is megmutatta, mire képes ma már a házgyári termelés! A lakások 89,3 százaléka készült előregyártott elemből, s mindössze 0,6 százaléka hagyományos módon. A lakások átlag-nagysága: 51,5 négyzetméter; s talán mondani sem kell, hogy valamennyiben fürdőszoba, beépített szekrény, konyhabútor, távfűtés várta gazdáját. A lakások kulturáltságát, színvonalát bizonyítja, hogy az összes lakás 17,5 százaléka 1 szobás; 20,2 százaléka másfél szobás; 36,5 százaléka 2 szobás és 19,8 százaléka 3 vagy ennél több szobás!

Mint minden év, a tavalyi is hozott kellemes meglepetést, újdonságot a fővárosiaknak: a XI. kerületben, az Andor utcában felépült az első — kísérleti jellegű — szobabérlők háza — 136 férőhellyel, 1—2 ágyas szobákkal. De máris épül Újpalotán a következő, ez már 500 személyes lesz, s az idén át is adják.

A lakásépítésekkel párhuzamosan 73 általános iskolai tanterem épült, 750 óvodai, 500 bölcsődei férőhelyet adtak át, s elkészült 854 négyzetméter orvosi rendelő és gyógyszertár. ABC-áruházak, vendéglők, presszók, kereskedelmi egységek épültek: 4902 négyzetméter területen. A szolgáltatási terület — Patyolat, Gelka, fodrászat stb. — 1401 négyzetméterrel gyarapodott.

Az idei év első 6 hónapjában is jól dolgoztak az építők: 2500 tanácsi bér-, és 1300 tanácsi értékesítésű lakást adtak át. Ez — az elmúlt évek hasonló időszakához mérve — szép eredmény. Ugyancsak ebben az időszakban készült el 8 általános iskolai tanterem, 650 négyzetméternyi kereskedelmi és 172 négyzetméternyi szolgáltató egység. Érdekesség: a tavalyi mérleg szerint háttérbe szorult a társasházépítés (700 lakással kevesebb készült el a tervezettnél) és a tervezettnél 600-zal több családi ház épült fel.

A lakásépítéssel párhuzamosan halad a főváros közművesítése, illetve bővítése. Néhány számadat: a gázhálózat 1971-ben 47 kilométerrel, a vízhálózat 11 kilométerrel, a csatornahálózat pedig 56 kilométerrel bővült. Új kutak, tárolómedencék épültek.

Az egyik legérdekesebb: 130 milliós költséggel a Gellért-hegyen 80 ezer köbméteres medencét építenek a mai játszótér helyén — ám úgy, hogy a játszóteret később régi helyére „visszavarázsolják"! A víztároló minden eddiginél magasabban helyezkedik el, így a nyári csúcsidőben is kapnak majd vizet a felsőbb emeletek.

Eredmények, tervek: beteljesült vágyak, álmok — bizakodó várakozás: talán így lehetne beszélni a főváros fejlesztési programjáról. Akik az elmúlt évben — s az idén — új lakásba költöztek, elismerően nyilatkoznak az ígéretek megvalósulásáról. Akik holnap, holnapután foglalhatják el jövőjük színterét: bíznak az adott szóban. S tudjuk mindannyian: minden nappal szebb lesz fővárosunk — valamennyiünk örömére, büszkeségére.

Azt tartja a közmondás, hogy egy cseppben benne van az egész tenger. Ez a megállapítás akkor is igaz, ha fővárosunkat tekintjük tengernek, s benne cseppeknek a kerületeket. Bár a kerületek jellege, fejlődési foka, szociális-kulturális ellátottsága más és más, mégis magukon hordozzák Budapest egészének motívumait.

Egyik legújabb városrészünk Újpalota. Ma még az ellentétek kerületének nevezhetnénk, hiszen akad itt modern lakóház, lebontásra ítélt ósdi épület, „csatatérre" emlékeztető tér, gondozott park, korszerű üzletház és ideiglenes árusító bódé. Éppen úgy, mint Budapesten bárhol. A jellemző mégis az új. Újak az emberek is, új gondokkal és új örömökkel. Gond a kereskedelmi hálózat, az áruellátás, de öröm, ha egy-egy új üzletház, áruház átadására kerül sor. 1971-ben például modern peremkerületi ABC-áruházat avattak Újpalotán. Mit jelent ez egy kerület életében? Hogyan látja a kereskedelmi dolgozó? Ezekkel a kérdésekkel toppantunk be Demeter Mihályné otthonába.

A pult két oldaláról

— *Te vagy a hunyó!* — köszöntenek az udvarról beszaladó gyerekek, amikor becsengetünk a földszinti lakás ajtaján.

A háziak szemmel látható büszkeséggel vezetnek végig a szépen berendezett lakáson. Modern bútorok, szép szőnyegek, korszerűen felszerelt konyha — ki gondolná, hogy alig egy éve költöztek a Legénybíró utcába.

Demeter Mihályné, a háziasszony, eladó a környék legnagyobb üzletében, az ABC-áruházban. 11 éve dolgozik a kereskedelemben.

— *Az önkiszolgáló rendszer sokat könnyített a munkánkon, és a vásárlást is gyorsabbá tette. Erre pedig nagy szükség van, mert óriási a forgalmunk: szombatonként gyakran a háromszázezer forintot is meghaladja. Nemcsak az alapvető élelmiszerek fogynak, hanem a finom italok, ételkülönlegességek is.*

Ha letelik a műszak, siet haza, mert várja a házimunka. No, és a gyerekek. Annamária most megy negyedikbe; bizonyítványa eddig csak az 5-ös számjegyeket ismeri. Zolika még csak ötéves, de játékban fáradhatatlan. Este, amikor a családfő (taxisofőr) is hazatér, sétálni mennek, beszélgetnek, vagy a televízió műsorát nézik.

— *Most már nagyobbak a gyerekek, többet járhatunk színházba, moziba. Tavasszal meglesz a kocsink, akkor aztán irány az országút, a hegyek, a Balaton!*

Vegyük például az öltözködést! Ha egy új öltönyt csináltatunk magunknak, jobban illik hozzá egy új nyakkendő. A nyakkendőhöz új ing kell, az új cipőhöz zokni. Alighanem így van ez egy kerület életében is. Az új lakások százai szükségszerűen igénylik a kereskedelmi hálózat bővítését, az óvodai férőhelyek számának növelését, az egészségügyi ellátás javítását. Nos, ha az utóbbi megállapítást ragadjuk ki, megnyugtató utalást találunk rá a Budapest egészségügyi helyzetéről szóló jelentésben, melyet a Fővárosi Tanács készített. Idézzünk belőle két mondatot: „... a főváros egészségügyi ellátása az év folyamán javult. Nőtt az orvosok és az orvosi körzetek száma..." Igaz, a rendelők még nem mindig felelnek meg a megnövekedett igényeknek, de nagy erőfeszítések árán is igyekeznek betölteni feladatukat. Ilyen rendelőben dolgozik dr. Pózna Anna is, akinek életútja szorosan összeforrott Újpalota életével.

Több az orvos és a rendelő

Tősgyökeres palotai. Gyerekkorában, amikor a mai modern panelházak helyén még szántóföldeket, kertészeteket láthattunk, gyakran járt ide zöldséget gyomlálni, hogy néhány forinttal enyhítsen munkás szülei gondján.

A gyomláló kislányt azóta már doktornőnek szólítják, de a gyerekkori környezethez hű maradt. *Dr. Pózna Anna* óvja az újpalotai lakótelepen élő gyerekek egyharmadának egészségét, gyógyítja „legdrágább kicsünket".

— *Mindig szerettem volna segíteni a bajbajutottakon, de valahogy szégyelltem ezt felajánlani... talán a visszautasítástól féltem. Kérni: ez az egyik legnehezebb dolog a világon. Azt hiszem, azért is lettem orvos, hogy felkeressenek az emberek, ha segítségre szorulnak* — vallja pályaválasztásáról. — *Persze azért is, mert imádom a gyerekeket. Nekem is van egy tízéves kislányom, így valóban átérzem a gyermekükért aggódó szülők gondjait.*

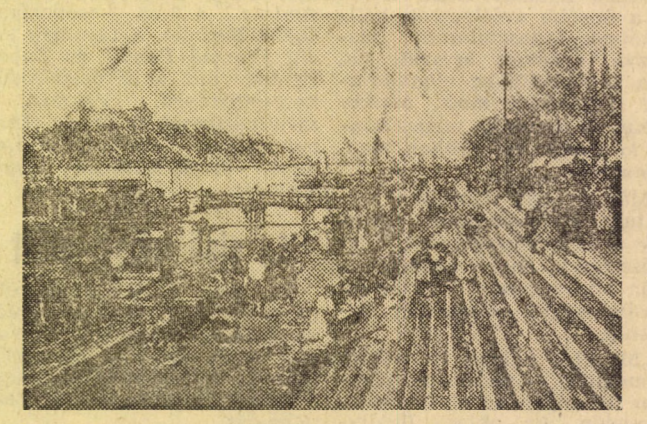

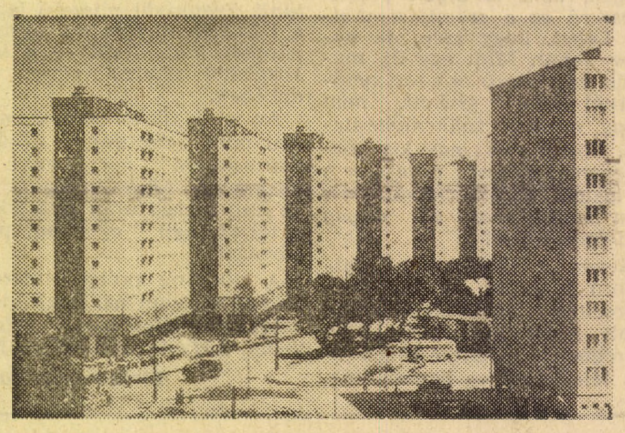

Beszélgetés közben szó esik örömről, bánatról. Amióta itt dolgozik, emelkedett a fizetése. Férje jól megbecsült szakmunkás, anyagi gondjaik nincsenek. Igaz, édesapjánál laknak, és a két szoba már szűknek bizonyul, de előbb-utóbb a beadott lakáskérelmük is teljesül majd. Néhány hónappal ezelőtt pedig megvalósult egy régen tervezett „családi beruházás", melynek eredménye: „Öcsi", azaz egy Warszawa személygépkocsi. Sokat segít abban, hogy a doktornő hamar eljusson kis betegeihez.

A rendelő bizony parányi, mindössze egy erre a célra átalakított földszinti lakásból áll. Az új bölcsőde és óvoda már felépült és a fejlődő lakótelep feltehetően nem sokáig nélkülözi a korszerű rendelőintézetet sem.

Dr. Pózna Anna talán épp azon a helyen gyógyítja majd a kicsinyeket, ahol nemrég még a primőr saláta virított.

Ahhoz, hogy formát öltsenek a tervezők elképzelései, hosszú utat kell megtenni. Nehéz lenne kiszámolni például, hány összetevő szükséges egy új lakónegyed születéséhez. Egyről azonban biztosan tudunk: az anyagi fedezetről. Annál hosszabbra nyújtózkodhatunk, minél többet tesznek le népgazdaságunk asztalára az üzemek, vállalatok, különféle intézmények. S hogy milyen módon többet? Erre egyértelműen ad választ a párt Központi Bizottságának 1971. december 1-i határozata. „A gyárak, üzemek belső szervezettségük színvonalát — a termelés racionalizálása mellett — profiltisztítással is jelentősen emelhetik." Hogyan próbálták a határozat szellemét a gyakorlatba átültetni Klinger Róberték gyárában?

A decemberi határozat szellemében

Újpalota, Zsókavár utca 12. hetedik emelet 29. A három szoba, összkomfortos lakás bérlője *Klinger Róbert* közgazdasági főosztályvezető. Alig egy hónapja költöztek Újpalotára a szanálásra ítélt régi budai házból.

— *Nem érzünk nosztalgiát Buda iránt* — mondja mosolyogva a háziasszony.

A lakásban már minden régi és új bútor megtalálta a maga helyét. Lakói most a birtokbavétel első boldog napjait élvezik.

Klinger Róbert könyvek és jegyzetek mellől áll fel. Második diplomája megvédésére készül. Néhány hónap múlva kapja kézhez elektronikus rendszertervezői oklevelét.

— *A VBKM Villesz gyárában nagy fordulatot hozott az új gazdasági mechanizmus. A hagyományos termékeinken túl, az új automatikus berendezéseinkre közel 200 millió forint megrendelés várható 1975-ig. Ezt az igazán nagy lehetőséget csak a termelés műszaki és anyagi előkészítésének magasfokú szervezettségével tudjuk kihasználni.*

A IV. ötéves tervben különösen nagy feladat hárul a vállalatra: *az épülő lakásokhoz többek közt az üzem 800 dolgozója készíti a villamos elosztó és vezérlő berendezéseket.* Az élelmiszer- a kohó-, a bánya- és a könnyűiparnak erősáramú vezérlő és automatikai készülékeket szállít. Sport-eredményhirdetői, fénytájékoztató és elektronikus adatfeldolgozó berendezések alkatrészei Athéntől Mexikóig keresettek a világon.

— Milyen intézkedéseket hoztak az üzem- és munkakaszervezés területén? — kérdeztük másnap a gyár modern szerelőcsarnokában sétálva Klinger Róbertet.

— *Egész termelési profilunk átalakulóban van, szervezési feladataink tehát ebből következnek. A termelékenység emelését tipizálással biztosítjuk. Minden termékünk egyedi darab, a megrendelő külön igénye szerint készül. Ez viszont nem a legjobb hatásfokot biztosítja, mert nagy a munkaidő-ráfordítás, és magas az önköltség is. A nyomtatott és később az integrált áramkörökre való áttérés viszont gyökeres változást hoz: az egyedi gyártás a nagy tömegben előállított elemekre épül majd. A gyártás feltételeinek megteremtése: a tervezés, az anyagellátás, a létszám átcsoportosítása, az ügyvitel átszervezése már ennek jegyében zajlik.*

Az üzem pártszervezetének csúcstitkára *Takács Károly.*

— Milyen feladatot vállal ebből a munkából a pártszervezet?

— *A profilváltozással járó szervezési munkában az ellenőrzés, a segítségnyújtás, a dolgozók észrevételeire való gyors reagálás és intézkedés a mi feladatunk. A vállalat nagy terveit műhelyekre, brigádokra lebontott feladatokkal valósítjuk meg. A három pártalapszervezet termelési bizottsága a műhelyek munkájáról szinte naponta tesz jelentést. Csak így látjuk biztosítottnak terveink megvalósítását! Nemrég fejeződött be az a forrasztótanfolyam, amelyet a nyomtatott áramkörű elemek minőségvédelme érdekében szerveztünk. A párt felhívására igen sok dolgozó jelentkezett rá.*

A VBKM Villesz gyára jelfogórendszeres és elektronikus sport-eredményhirdetőiről világhírű. A 15 éve alakult többszörös szocialista és a VBKM legjobb brigádja címmel kitüntetett *„Puskás Tivadar"* brigád a végszerelést végzi. Vállalásaikban a *minőségvédelem* kiemelt pontként szerepel.

— *A helyszíni végszereléseknél* — mondja *Szabó Gyula* brigádvezető — *az egész üzem vizsgázik. Az alkatrészhibák miatt ugyan mi bosszankodunk, de a megrendelő a vállalatról mond jó vagy rossz véleményt. Az új, nyomtatott áramkörű berendezések első kiszerelése már megtörtént. A profilváltozás — mondhatom — csak előnyére szolgált a szerelőknek és az ipar hírnevének is.*

A VBKM Villesz gyára profiltisztítással korszerűsítette termelését. A munka- és üzemszervezési feladatok ehhez igazodtak. Az eredmény már több mint biztató.

Ha többet, jobbat akarunk, elkerülhetetlen, hogy mindenki lépést tartson a fejlődéssel. Meg kell ismerkedni a technika és tudomány legújabb vívmányaival, új kutatási területek eredményeivel. A szerteágazó problémák megoldásához, az új megismeréséhez nagy segítséget nyújtanak a könyvek, folyóiratok. Örvendetes, hogy a növekvő könyvtári állomány mellett emelkedett a rendszeres könyvtárlátogatók száma is.

Csak a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár olvasóinak száma — elérte a 180 ezret. Öreg és fiatal egyaránt megtalálja az őt legjobban érdeklő irodalmat.

Könyv és tudás

A könyvtár vezetője *Szilágyi Zoltánné*, a Hazafias Népfront kerületi bizottságának kulturális felelőse.

— *Jelenleg 300 újpalotai olvasónk van. De mindennap több lesz, mert új és új családok költöznek a lakótelepre. A fiatalok számára ifjúsági klubot nyitunk. Már hat író-olvasó találkozót is rendeztünk. Igen jó a kapcsolatunk a kerületi művelődési házzal és az iskolákkal is. Sok felnőttet vonzanak ismeretterjesztő előadássorozataink; az érdeklődés és a látogatottság napról napra nő.*

Délután két óra. A nyitásra már többen várnak. Pár perc múlva benépesül az olvasóterem és válogatni kezdenek a szabadpolcokon.

Az újpalotaiaknak azonban nemcsak a munkára, művelődésre, pihenésre jut idejük, hanem a sportolásra is. Van, aki csak úgy, kedvtelésből, hobbyból úszi egyik-másik sportot, mások frissességük, fiatalságuk megőrzése érdekében tanítják. De akadnak olyanok is — szép számmal —, akik mindennapi munkájuk mellett, időt és fáradságot nem kímélve edzenek, hogy a versenyeken nevet, rangot szerezzenek hazánknak, s természetesen szűkebb hazájuknak: kerületüknek is. Ilyen ember Katona Gábor.

A főváros olimpiai csarnoka

Mexikó óta nemcsak az edzésmódszerek, hanem a sporteszközök, sportpályák is korszerűsödtek. Az akkor még ritkaságszámba menő műanyag borítású futópálya; a tartán, illetve „édestestvére": a rekortán azóta világszerte elterjedt. A Népstadion 20 milliós költséggel épült rekortánpályáját egy éve avatták fel, azóta már világ- és országos csúcsok, nagy teljesítmények fémjelzik a beruházás sikerét.

Katona Gábor az olimpián távol- és hármasugrásban indul. Eredményei rohamosan javultak, amióta műanyagborítású pályán versenyez.

— *Távolban 780 centiméter, hármasban 16 méter 34 centiméter a legjobb eredményem — mindkettőt a Népstadionban értem el, nemrég. Különleges dolog a rekortán, szinte újra meg kell tanulni hozzá a mozgást, mert más testtartást, más izomzatot kíván, mint a salak. Nem is edzünk rajta állandóan, mert eléggé mereviti az izmokat. Hanem versenyezni, azt igen!* — mondja felcsillanó szemmel.

Atlétáink nagyon keményen dolgoztak a müncheni helytállás reményében. Ezen a télen már rendelkezésükre állt a 180 méter kerületű — ugyancsak műanyag borítású — futópályával épített olimpiai csarnok is. Harmincmillióba került az építése, de vállalni kellett, ha nem akartunk beletörődni abba, hogy atlétáink leszakadnak a nemzetközi élvonaltól. A döntés helyességéhez nem fér kétség.

Egy egész országé...

Bevezetőnkben azt írtuk, hogy egy cseppben benne van az egész tenger. Mi egyetlen cseppet próbáltunk még apróbb molekulákra lebontani, hogy ezen keresztül is következtethessünk az egészre. Mert fővárosunk, ez a „nagy tenger", sok olyan kis „egységből" áll, mint a kereskedelmi dolgozó, az orvos, a főosztályvezető, a tanuló vagy az élsportoló. De tízezrek és százezrek neve kívánkozna még ide. Olyanoké, akik mindennapi munkájukkal tették — és teszik — igazán hatalmassá a centenáriumát nemsokára ünneplő Budapestet.

December óta

Decemberben lesz egy éve, hogy megszületett a párthatározat az üzem- és munkaszervezésről. Azóta az iparban, a vállalati életben a mindennapi feladatok mellett a figyelem egyre inkább a szervezési problémák felé orientálódott. Intézkedési tervekben határozták meg a tennivalókat, újonnan létrehozott csoportoknak, osztályoknak vált legfontosabb feladatává a belső mechanizmus tökéletesítése, a munka jobb megszervezése.

Ez igazán közgazdászfeladat, melynek során bőven nyílik alkalom arra, hogy egyetemünkről kikerült szakembereink bizonyítsák; alkotó munkájuk nélkülözhetetlen az iparban.

A párthatározat feladatokat szab egyetemünkre is. Azokon a megbízatásokon túl, melyeket az ipari vállalatok felkérésére készít az egyetem jó néhány tanszéke — s melyeknek folyamata már a határozatot megelőzően elkezdődött — a kutatási témák, a közgazdász-továbbképzés, s mivel elsődlegesen oktatási intézményről van szó, a közgazdászképzés az, ahol a határozat végrehajtása érdekében komoly feladataink vannak. Jó felkészültségű szakembereket adni az iparnak, természetesen nem csupán a decemberi párthatározat követelménye. De ennek a határozatnak a szellemében is vizsgálat tárgyává kell tenni közgazdászképzésünk korszerűsítését. Reformunk ebben a tanévben többek közt az oktatás belső tartalmi javítását tűzte célul. Tudjuk, van bőven tennivaló ezen a téren, s felelősségünk súlyát növeli a határozat annál is inkább, hisz közvetve egyetemünk hozzájárul az egész népgazdaságon belüli üzem- és munkaszervezés eredményes végrehajtásához.

Hivatlanok vagy közgazdász...

A zaj állandó, néha annyira felerősödik, hogy a saját hangját is alig hallja az ember. Angyal Ádámot szemmel láthatóan nem zavarja a Váci úti forgalom „zenéje". Volt ideje hozzáedződni. Már hat éve dolgozik a Magyar Hajó- és Darugyárban, amióta 1966-ban a közgazdasági egyetem iparszakán diplomát szerzett. Jelenleg a közgazdasági csoport vezetője.

— Jónéhány év távlatából visszatekintve, miben látod a pályakezdés buktatóit?

— Bizonyos értelemben „idealistaként" jövünk ki az egyetemről. Ragyogó elképzelésekkel, sok energiával. Amikor rájön az ember, hogy a valóság nemigen hajlandó idomulni az ő elképzeléseihez, hogy csak korlátozott mértékben valósíthatja meg azokat — ez bántó. Hozzájárul még az is, hogy kezdéskor az elméleti tudás meglehetősen nagy — saját példám alapján is állíthatom; talán nagyobb, mint most, hat év után —, de gyakorlatilag kevéssé hasznosítható. Sajnos igen gyakori jelenség, hogy a gyár passzívan viszonyul a kezdőkhöz. Nem követel nagy aktivitást, s így elég sok lehetőség van arra, hogy hivatalnok legyen a közgazdából egy vállalatnál. Kis híján én is beleestem ebbe a csapdába. Egy improduktív osztályra kerültem, amikor idejöttem. Kellett egy év, mire felocsudtam, az idő kifolyik a kezemből anélkül, hogy valami érdemlegeset produkálnék. Máshová kértem magamat, s szerencsére olyan helyre kerültem, ahol intenzív munka folyt. Lassan belejöttem, mondhatni — rászoktam a munkára. Ennek köszönhető, hogy ma már elég nehéz lenne vállalatgazdasági témában sarokba szorítani.

— Tehát gyakorlat érleli közgazdává a diplomást. Sokat hangoztatott, nyilvánvaló tény. Az is tény viszont hogy a gyakorlat önmagában — legalábbis egy időn túl —, kevés. Milyen lehetőségeid vannak arra, hogy az elmélet fejlődésével is lépést tarts, hogy továbbképezd magad?

— Mindenekfölött a szakirodalom az, amire támaszkodhatok.

A másik, komolyabb továbbképzési lehetőséget természetesen az egyetemmel való kapcsolat jelenti. Annál is inkább, mert vállalatunknak szocialista szerződése van a közgazdasági egyetemmel. Csoportunk az ipargazdaságtan tanszékkel áll szorosabb kapcsolatban. Ez részünkről azt jelenti, hogy hallgatókat fogadunk nyári gyakorlatra (illetve év közben is), témát, információt adunk nekik, patronáljuk őket. Tény, hogy ebben egy kis önzés is van részünkről. Szerettük volna ily módon enyhíteni közgazdászhiányunkat, sőt arra is számítottunk, hogy akad olyan is, aki hozzánk jön dolgozni majd. Sajnos, évek óta nem sikerül közgazdászt találnunk, pedig pénz is van, lakásépítési akcióink is vannak, és munka is van bőven.

Visszatérve azonban az egyetem—MHD (illetve ipargazdaságtan tanszék—közgazdasági csoport) viszonyra: vannak olyan témáink, amik egyetemi szintű szakértelmet igényelnek. Ezen a téren várunk és várunk segítséget. A nyáron például egy értékelő jelentést kértünk a nyereségvariációk és a hozzátartozó alapok számítógépes feldolgozásáról. Egy hallgatói csoport dolgozott a témán. Noha az anyag üzemi szempontból nem használható, s így első ilyen együttműködési kísérletünk nem sikerült megfelelően, azt hiszem, mindkét fél részéről hasznos lenne a folytatás. Témáink vannak.

Még egy dolgot említenék, amiben — a szocialista szerződés alapján — többet várnánk az egyetemtől. Nálunk is szeretnék továbbképezni magukat a közgazdák. Például letenni a doktorátust. Itt egy kicsit több — úgy is fogalmazhatnám, alkotóbb — segítségre számít az ember, mint, hogy elmondják neki a hivatalos ügymenetet. Ennyit, mint az egyetem volt hallgatója, egyébként is megkapnánk. Egy másik vetülete ugyanennek: az egyetemen elég sok, minket is érdeklő témán dolgoznak (ismét az ipargazdaságtan tanszékre gondolok főként). Ha néha hozzájutunk ezekhez az anyagokhoz, az csak a Közgazdasági Társaságon keresztül történik. Közvetlenül az egyetemről soha nem küldenek nekünk anyagot. Szóval úgy érzem, a keret — a szocialista szerződés — megvan és jó is. Csak éppen nincs eléggé kihasználva. Hogy egy másik konkrét példát említsek erre: az egyetemen folyik a szocialista vállalat kutatási program. Szerintem kézenfekvő lenne, hogy minket is megkérdezzenek ebben a témában. Hangsúlyozom, nem akarunk részt venni, bekapcsolódni a kutatásba, de vannak tapasztalataink, amik hasznosak lehetnének a témával foglalkozók számára.

— Milyen feladatköre van a közgazdasági csoportnak, és jelenleg mik a legfontosabb témák?

— Feladatunk egyrészt a vállalati belső mechanizmus megszervezése, másrészt a vállalat működésének átfogó értékelése. Ez utóbbinak köszönhető, hogy igen jó információs rendszerrel bírunk. Jelenleg az egész vállalat belső mechanizmusát érintő szervezési témák vannak napirenden. Felmerült például az a kérdés, hogy vajon célszerű-e, szükségszerű-e a Kárpát-medence kellős közepén óceánjáró hajókat építeni. A struktúraváltoztatás igénye mellett, a munkaerőhiány következtében részben kihasználatlan állóeszközpark felvetette az optimális vállalatnagyság problémáját. A kiemelt fejlesztési programtól a leépítésig a legkülönfélébb szélsőséges és közbeeső variációs lehetőségek felmerültek ennél a témánál. Sorra kell vennünk a javaslatokat, pontosan megnézni; mi van akkor, ha ezt megszüntetjük, azt összevonjuk stb... stb. Mindezt természetesen népgazdasági szintű hatékonysági számításokkal kombinálva, hiszen nagyvállalat, exportáló vállalat az MHD.

Tulajdonképpen 1968 óta érnek ezek a témák, de most jutottunk el a konkrét tennivalókig. Belső szükségszerűség hozta felszínre a problémákat, s ezek mielőbbi megoldását lendítette elő a decemberi párthatározat az üzem- és munkaszervezésről.

— nak —

Pénztárcától a felelősségig

Nem tudom, melyik illemkódex írta elő, de általában azt tartják, hogy társaságban nem illik a pénzről beszélni, mások fizetéséről érdeklődni. Azért valljuk be — a legtöbbször kiügyeskedjük, hogy ez is szóba kerüljön. Panaszkodunk saját pénzügyi helyzetünkről, s kicsit belesünk a mások pénztárcájába. Azt hiszem ez természetes is — főleg fiatalok között; hiszen nem mindegy az, hogy a diákévek után miből és hogyan tudunk megélni.

Így a dolgoknak én is „ennél az elejénél" kezdtem a beszélgetést a Papíripari Vállalat Központjának Közgazdasági Osztályán három fiatal közgazdásszal.

Bodonyi Mária négy éve végzett — s ez a harmadik munkahelye. Kezdő fizetése 1300 forint volt, most 2800-at keres. Ottucsák Györgyi és Kóczán Mária tavaly végeztek egyetemünkön — s 2300 forinttal kezdtek. Meglepve értesültek arról, hogy a mostani kezdő fizetés 2500 forint körül van — s ezt ők még jövőre se fogják elérni. S az emelést se kérhetik, hiszen hozzájuk nem kerülnek újak — akik felvinnék az árfolyamot. De tegyük hozzá, ennek ellenére is jobb helyzetben vannak, mint a kezdő műszakiak — hiszen például Kóczán Mária férje mérnök, s csak 2150 forintot keres. Mint a legtöbb fiatal házaspár ők is lakásproblémával küzdenek — kedvezőnek nem mondható kilátásokkal.

De a fizetés, pénztárca és lakáshelyzet csak az egyik lényeges napi beszédtéma a fiatalok között. A kezdő szakemberek másik fontos problémája a munkahelyre való beilleszkedés.

— Az első benyomás jobb volt mint a mostani — mondja Ottucsák Györgyi — nagyobb lehetőségeket és több erkölcsi elismerést vártam. Tulajdonképpen azt szeretném, hogy a bírálatok is segítőkészek legyenek. Bár ami a munkát illeti — az igen változatos. S nagyon jó, hogy itt a sok modern számítógép — így aprólékos számolásokkal nem telik az idő. Kár, hogy az egyetemen mi még számítógépet nem is láttunk. S az ügyvitelszervezés tárgynak is csak a neve „szép" — de túl általános volt az anyag — így nem sok hasznát veszszük.

— Én az elismerésre és segítségre nem panaszkodhatok — fűzi tovább a beszélgetést Kóczán Mária — viszont úgy látom, osztályunk igen elszigetelt. Semmi személyes kapcsolat nem alakult ki a műszaki gárdával — sőt például az ármegállapításoknál se ült össze a műszaki, közgazdasági és értékesítő szakértő. Sokszor olyan termékről van szó, amelyet életünkben még nem láttunk.

Ami az egyetemen tanult tárgyakat illeti — itt a legjobban az ipargazdaságtant tudjuk hasznosítani.

Pénctárcától elindultunk — s a felelősségig, a szakma létező — vagy nem létező — becsületéig, megbecsüléséig jutottunk el. Ezt a munkahelyet egyikük se tekinti átmenő állomásnak — így idejük, lehetőségük lesz a megbecsülésért is dolgozni.

Koncz Gábor

Ki lesz jó szervező?

Aki gyorsan és sok számot tud összeszorozni?

A múlt félévben sokszor merült fel egyik vagy másik tanszék oktató munkájával kapcsolatban az, hogy amit végeznek, nem elégíti ki teljesen a képzés korszerűsítésének igényeit. E körül aztán hosszas viták alakultak ki. Sok kritika hangzott el tavaly — de talán éppen az a tárgy maradt ki, mellyel szerintem a legtöbb baj volt az, melynek negatív értékelésében általában meg is egyeztek azok, akik hallgatták ezt a tantárgyat. A harmadévben oktatott iparszervezésről van szó, amikor egy általánosan bírált tárgyról beszélek.

Közgazdaságtan — matematika nélkül

A modern közgazdaságtan az elmélettörténet tanszék szerint előszeretettel használ matematikai módszereket. Közismert tény, hogy napjainkban már semmiféle gazdaságtan nem lehet meg matematika nélkül. Azok is tudják ezt, akik az egyetemi tantervet összeállították, tehát nem véletlen, hogy egyetemünkön hat féléven keresztül tanítanak matematikát.

Annak ellenére, hogy nálunk is napjában többször elmondja valaki a tanárok közül a matematika fontosságát és hasznosságát alátámasztó érveket, megfigyelhető, hogy egyetemünkön mennyire nem divat a hallgatók matematikai ismereteire támaszkodni. Ezek az ismeretek persze nem valami hatalmasak, de mégis azt lehet mondani, hogy még egy átlag közgazdász egyetemista is talán tíz százalékát hasznosíthatja matematikai ismereteinek egyéb tanulmányai során. Nekem például az elmúlt három évben szinte csak az elmélettörténet keretében volt szükségem arra, hogy alkalmazzam, amit matematikából addig tanultam, amikor Mátyás professzor a Marx utáni polgári irányzatokról tartott előadást. Általános tapasztalatok szerint — a terv-matekosokat leszámítva — minden szakon ez a helyzet. A matematikát — vagy legalábbis annak azt a részét, mely a „felsőbb matematika" névre igényt tarthat — egyszerűen nem alkalmazzuk.

Az iparszervezés című tárgynak természetesen legalább oly mértékben kellene alkalmaznia a matematikát, mint más közgazdasági tudományágnak.

Iparszervezésből sajnos semmi ilyet nem tanultunk. Oldottunk meg ugyan példákat a szervezés szemináriumain — ezen kívül szinte mást se csináltunk — de ezek a feladatok csupán egy nyolcadikos számtankészségét tették volna próbára. Osztottunk, szoroztunk, összeadtunk, kivontunk, mechanikusan. Megvolt a képlet — mondjuk arra, hogy hogyan kell kiszámítani a kapacitást, — a szemináriumon csak a megadott három adatot kellett behelyettesítenünk. Hasonló behelyettesítés volt a legtöbb példánk — megadtak öt-tíz adatot, ezeket összeszoroztuk, kivontuk vagy elosztottuk a megfelelő képlet szerint, az így kapott eredményt pedig vagy még tovább szorozgattuk más megadott számokkal, vagy aláhúztuk, hogy ime ez a megoldás. Mindezt a négy alapművelet és képletbe való behelyettesítés színvonalán.

Az iparszervezési tárgy elméleti része

A szemináriumi példamegoldást nagy jóindulattal a szervezés gyakorlati alkalmazásának lehetne tekinteni. Persze az is igaz, hogy ahol csak ilyen módon folyik a szervezés, ott nem sok eredményt lehet jósolni, de ez más kérdés.

A gyakorlati felhasználással szemben persze meg kell lennie az elméleti oldalnak is.

Tény, hogy van szervezéstudomány és az is tény, hogy ennek van elmélete is. De az is tény — bármily sajnálatos —, hogy ezzel a harmadévesek a tárgyukon belül nem találkoztak. A szervezéselmélet nem nélkülözheti a matematika alkalmazását és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálatát. Ebben a tárgykörben azonban ilyen igényességgel nem léptek fel az oktatás során, mert lemondtak a matematikai módszerek alkalmazásáról — és megálltak a számtannál az optimumszámítás helyett.

Így a tárgy elméleti része — mit tehet mást? — megmarad a szószaporítás színvonalán. A júniusi KÖZGAZDÁSZban közöltünk egy rövid kis írást, mely néhány mondatnyi idézettel prezentálta az iparszervezés vizsgaanyagot.

A legszomorúbb az egészben az, hogy a tartalmatlan részek kiválogatása az iparszervezés stencil- és jegyzetanyagból egyáltalán nem kívánt sok fáradozást. Túlzásnak tűnik, de ellenőrizhető tény, hogy e tárgyból egy témának a vizsgaanyaga hatvan-hetven oldal helyett jóval kevesebb oldalszámot érdemelt volna. Példaként tekintsünk talán egyet, mely szintén vizsgaanyag. Jellemző az egész írásra már az első oldal is. Itt a szervezés célját „elemzi" a szerző és megállapítja, hogy a szervezés lehet új rendszer szervezése, átszervezés és olyan szervezés, mely csak javít a rendszeren. Ez a kijelentés önmagában véve nem kifogásolható — de az már igen, hogy ez az állítás egy mondat helyett húsz-huszonötöt kívánt, három sor helyett egy egész oldalra terjedt anélkül, hogy a fent leírt három soros információ tartalmát egy fikarcnyit is bővítette volna. Az egész stencil ilyen stílusban íródott: egy rövid ténymegállapítás — egy vagy két oldalon, majd töltelékszöveg arról, hogy egy döntés hogy néz ki: célkitűzés, elemzés, döntés stb. amit abszolút felesleges felnőtt emberek számára így elemezni; majd elmélkedések arról; hogy jó, ha a szervező mindenről tud, de azért ne vesszen el a részletekben sem; stopperral mérje az időt az időelemzésnél és így tovább. Használható információt ez a stencil alig hordoz. A tananyag többi részében is megtalálhatók ezek a hiányosságok. Az elmélet, amit szervezés címen leadnak, gyakran nem más, mint elmélkedés arról, hogy meg kellene szervezni a dolgokat, mert az szükséges...

Ami viszont jó lenne — ha lenne...

Vannak persze pozitívumok is. Ilyen pozitívum volt az az esettanulmány, amit a múlt évben végeztünk — illetve, amit a múlt évben kellett volna végeznünk. Jó ötlet volt megszervezni az esettanulmányt. Ez lehetőséget adott matematikai módszerek felhasználására, komplex szervezési problémák tanulmányozására is. Persze csak elméletileg volt ilyen szép a helyzet, — hogy gyakorlatilag is sikerüljön az esettanulmány, ahhoz a szemináriumvezetőket jobban fel kellett volna készíteni. Előkészítés és megbeszélés nélkül, — néhány helyen homályosnak tűnő kötelező irodalom alapján mindenkinek magának kellett volna elkészíteni az esettanulmányt — amiből persze az lett, hogy a hallgatók zöme hozzá sem tudott kezdeni az esettanulmány elkészítéséhez.

A szemináriumvezető feladata lett volna, hogy ha már nem volt előadás az esettanulmány témájában, akkor legalább a szemináriumon ismertesse az alkalmazható módszereket, illetve válaszoljon a kérdéseinkre. De sajnos a szemináriumvezetőnk — akitől vártuk volna — sem segített a matematikai módszer alkalmazásában, ami az esettanulmánynál szükség lett volna.

Hát ezt ílymódon sikerült elrontani, pedig ez az esettanulmány lett volna az a téma szervezésből, amit használni is lehetett volna a későbbiekben. Jó lenne az esettanulmány módszert kibővíteni, esetleg az egész tárgyat ezen keresztül tanítani, mellőzve a csinált példákat, ahol az ér el jó eredményt, aki gyorsan sok számot tud összeszorozni.

Hogy ezen túl mit lehetne az iparszervezés oktatásának ügyében csinálni, azt nem tudom.

Talán körül lehetne nézni egyetemünk más tanszékein, más hazai, vagy külföldi egyetemeken, ahol sikeresen oldották meg a tárgy elméleti és gyakorlati oktatását.

Nem hiszem, hogy ne lehetne megtanulni, amit ők tudnak — és úgy gondolom érdemes is lenne. Elvégre nem mindegy, hogy a kikerülő, végzős közgazdászok milyen fogalmakkal és ismeretekkel bírnak a szervezést illetően...

ÁRRA LÁSZLÓ

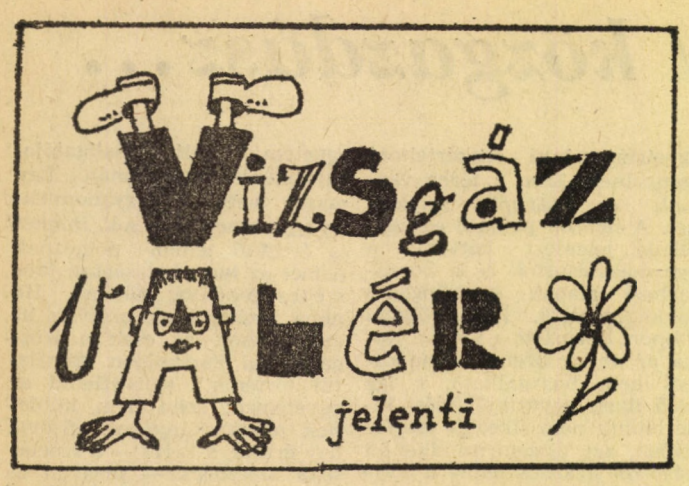

Mindennek megvan a maga ideje, tartja a fáma. Csak nekünk nincs időnk semmire, tartjuk mi. Mert mi most koncentrálunk. Ki ebből, ki abból, de mindenki koncentrál, az biztos. Még aki nem, az is. Én most például arra koncentrálok, hogy szeretném elmesélni, hogyan is kerültem ide?

Hát ha éppen tudni akarják, a 49-es villamossal jöttem. Persze, a dolgok kicsit mélyebbre nyúlnak vissza. Előtte ugyanis már utaztam buszon, repülőn, tengeralattjárón, és én voltam az első két magyar űrhajós. De menjünk csak vissza még egy kicsit, hiszen tudjuk, csak így juthatunk előre.

Amikor még egészen kicsiny voltam (mert nem voltam mindig ilyen nagy), mint minden kisfiútól, tőlem is megkérdezték gyakran, hogy mi szeretnék lenni, ha nagy leszek (mármint most). Barátaim véleményét már ismertem. Közülük a legtöbb azt válaszolta volna: erdész, kertész, rendész. Én nemes egyszerűséggel csak így szóltam: lángész. Ezért is jelentkeztem ide a lángészképzőbe, vagy ahogy többen ismerik, a Közgázra. Igaz, sokan már leégtek rögtön az elején, de azért lángeszekben még most sincs hiány. Ha máshol nem, a pult alatt mindig akad egy-kettő.

Hát ahogy bejövök a nagykapun (jöhettem volna a kicsin is, de ott sokan voltak, rögtön egy ronda nagy plakátra lettem figyelmes, (a Halász Géza rajzolta). Az volt ráírva, hogy megjelent a Közgazdász. Mi a fene, gondoltam, ebből ne csináljunk viccet. Az igaz, hogy megjelentem, de azért még nem kell egyből közgazdásznak nézni az embert! Megdöbbenésem nem sokáig tartott. Beugrottam egy vízzel teli medencébe és feloldódtam. Aztán rögtön balra volt egy nagy hodály, az A Ula. Itt egyből ismerősöket kezdtem keresni. Az ajtónál egyből kiszúrtam magamnak egy szakállas embert, de ő csak nem akart megismerni. Csak ült, mint egy szobor. Pedig már találkoztunk valahol Európában, ez tuti. Na, mindegy, nagyképű alak.

Már régebben azt a tanácsot kaptam, hogyha bejövök a kapun, először az első emeletre menjek fel és ne a harmadikra. Így is tettem. Ott éppen valami előadás lehetett, mert nagyon sokan voltak. Talán még ma is, ha meg nem haltak. Ezt az előadótermet úgy hívják, hogy Zsib Ongó, egy bennszülöttről nevezték el, kint. Abban különbözik az egyes előadótól, hogy nem ázik be és itt mindig mindenkit meg lehet találni. Hogy a különbségről meggyőződjem, benéztem az egyes előadóba is. Éppen tele volt. Mármint annak a három embernek a szája, akik az utolsó sorban ültek és nem utolsósorban kockáztak. Elől egy ember egy mikrofonba kiabált, nehogy a hátul ülők elaludjanak.

Mára ennyi elég is a visszaemlékezésekből. Legközelebb a második emeleten folytatjuk, s ha lesz erőnk, talán még a harmadikra is felmerészkedünk. Persze oda már egész ember kell. Ne feledjék! Munka után édes a cukor! Utána lehet kóstolni.

Földes Péter

Puff neki!

Történt, hogy az állig felfegyverzett gyerekszoba hadüzenet nélkül rárontott a pufogtatva gyilkoló képernyőre és mozivászonra. A képernyő erre gyorsan előszedte a whiskys és egyéb üvegek karjaiból a legyőzhetetlen hőseit. A jól fésült sztárok, szinte az egyik pillanatról a másikra, elkezdtek csípőből lőni, hogy egyszer is megtöltötték volna a szivarzsebükben bóbiskoló gépágyút. Néha agyonlőtték őket, néha felrobbantak, vagy lezuhantak egy-két ezer méteres magasságból. De az ifjú hölgyek kedvencei rendületlenül állták az átfutó golyózáport.

Mit volt mit tenni, a gyerekszoba is előszedte a lehető legtrükkösebb játékait. A víz alatt is berregő géppisztolytól kezdve egészen a tréfás hasfelmetsző játékokig mindent, ami a keze ügyébe akadt. Kék és zöld foltokba öltözött indiánfőnökként, a homokba és a lekváros üvegbe beásott idegenlégiósként és a négy páncélos, meg a kenguru ruhájába búitatott csúzlis hadtestként kergették a srácok az összkomfortban s a grundon a filmrendezők által rájuk zúdított ellenséget. A harc egyre jobban elmérgesedett.

A nyugati frontról átkaroló hadműveletet hajtottak végre a filmszalagról kiáradó „szupermenek". Egészen kedves kis háborút játszottak. Eközben bemutatták a kutyaszorítóban, a tankcsapdában, az ajtó mögött és a lökhajtásos kétéltűeken ajánlott divatos megjelenést. A fő-, al- és mellékkémek serege a biológiai élet minden megjelenési formájában beférkőzött az amúgy is megrongált gyerekszoba főhadiszállására. Olyan jól konspiráltak, hogy a fiatal korosztálynak halvány kételye sem támadt afelől, hogy az ellenség is visszalő. A filmhősök életmódját bámulta, míg amazok meglazították a soraikat.

A nehéz helyzetbe került gyerekszoba ekkor merész lépésre szánta el magát. A lakosságát egyfolytában kezdte kitelepíteni a több oltalmat nyújtó életbe. Volt lakóinak az emlékébe azért a biztonság kedvéért elrejtett egy-egy rémisztő indiánüvöltést és atommeghajtású skalpkést. Szükség is volt erre, mert a kapitányok, seriffek és angyalok pajzsa mögött az idősebb korosztály nem hagyta abba a lövöldözést. A gyerekszoba menekültjei csodálkozva kukucskáltak ki a szemüket befedő hajtömeg mögül, hogy mi a fenének lövöldöznek annyit.

Később, a Föld kihűlését követő nyolcvanötödik évezredben, leültek tárgyalni. Majd a gyerekszobák fegyverkészletét és az erő, izom, gyönyörűség ideálok által elhullatott ötvenlövetű zsebkéseket a tenger fenekére süllyesztették. A vérszomjas filmírókat agyonlőtték, a gyilkolásra éhes filmsztárokkal pedig megetették a puskaporba áztatott cellulózszalagokat. Végül, de nem utolsósorban, az újonnan felnövő generációt megtanították arra az egyszerű igazságra, hogy még a játék lövöldözés is fájhat. Így azután béke lett.

Tormai László

Rhoda Scott az Erkelben

A 27 éves színes bőrű orgonaművésznő kétségtelen napjaink egyik legtöbbet foglalkoztatott előadóművésze. Fellépés fellépés után, és mindezt változatlan intenzitással és nagy munkabírással.

Zenével egész fiatal korától kezdve foglalkozik. Apja egy amerikai kisváros lelkésze volt és a kis Rhoda kezdetben a templom énekkarában énekelt, majd a templom orgonistája lett. Az évek kitartó munkáját siker koronázta és mintegy 5 éve a világ elismert dzsessz-orgonistája. Százezrek látták első magyarországi fellépést a televízió képernyőjén. A közönség körében óriási sikert aratott műsorát most „élő" vendégszereplés követi október 8-án és 19-én az Erkel Színházban.

Erre az alkalomra Rhoda zenéje mellett új meglepetést tartogat a közönség számára. Mostani fellépésein már saját orgonáján játszik, amely szakértők szerint egy egészen fantasztikus instrumentum. Hangsípjai különleges anyagból készültek, és ez a művésznő nyílvános játékával minden eddiginél csodálatosabb zenei élményt ígér.

— NOS —

Falusi randevú

I.

Van itt valaki? Ki kopog? —
Egy fekete holló, mondta Findlay.
Nála még a levél, vagy ahhoz hasonló? —
Naná majd nem, mondta Findlay.

II.

Van itt valaki? Ki kopog? —
Az ősz, mondta Findlay.
Örvendek. S maga mit csinál? —
Ősszülök, mondta Findlay.

— efpé —

Ismerkedés

Halk durranás. Elhangzik a tószt, majd „Eb aki nem iszik" jelszóval kiürültek a poharak.

No, mindez nem az elmúlt szilveszteren, hanem a csoport HB-én történt, egy háromszóbás lakásban, amelyet a tulaj könnyelműen a 24 ember rendelkezésére bocsátott, áldja meg érte az isten.

Este hét óra. Felbőgnek az erősítők. Ki-ki érdeklődésének megfelelő szórakozást keres, és talál...

Nyolckor elfogy az ital. A rendezők nem számítottak ilyen jó torkú társaságra (a szomszédok se). Gyors kalapozás után felszereltünk egy expediciót a sarki ABC-be. Az éltető nedű végszóra érkezett.

Éjfélre már teljes a ramazuri és a sötétség. Ekkor néhányan, akiket a szülők ölelő karja várt otthon érzékeny búcsút vettek tőlünk és hazaindultak. Már aki megtalálta a kijáratot.

Gyorsan ürültek a demizsonok és ürült a táncparkett. Néhány pár alatt kicsúszott a talaj... De a maradék tovább koptatta a padlót. Harsogott a sramlizene és a rock. A lábak ütemtelen dobogását a szomszéd szobából áthallatszó hortyogás szakítja meg. Aki kidől az a kanapén a fotelban, és a szőnyegen durmolt egymás hegyén, de leginkább hátán.

Hajnalodik. Még tizenketten vannak talpon. A több liter fekete úgy látszik megtette a magáét. A magnó már a tizedik órája bírja a strapát, mi is.

Hét óra. Üresek a poharak, üres a parkett.

Gyors szedelőzködés és imbolygó léptekkel megindulunk a villamos felé. Nyolckor kezdődik a szeminárium.

Tóth Vladimir
I. évf.

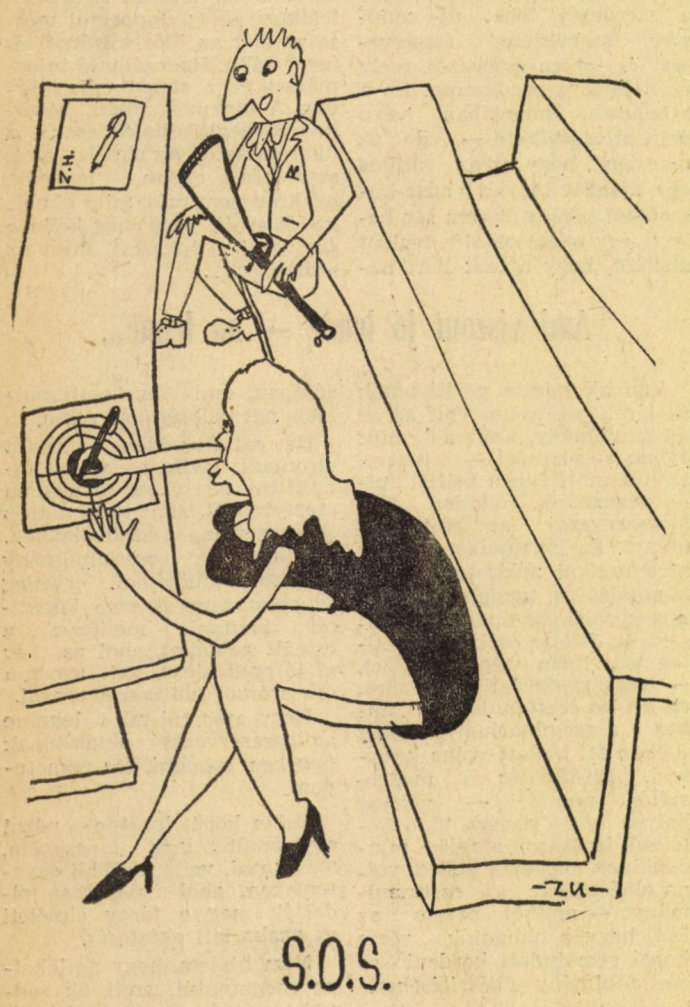

Halász Géza karikatúrái

Mai mese

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény értelmiségi szülők, paraszt származású munkás gyermeke. Ez a gyermek olyan volt, mint a többi, eljátszott a csengőbongó réten az ici-pici báránykákkal, flipperezett a Vidámparkban, és elment iskolába, amikor eljött az ideje. Ki is járta az elemit, aztán a gimnáziumot, majd hátára vette az érettségi bizonyítványát és elment szerencsét próbálni.

Ment, mendegélt, míg egy nagy erdőbe nem ért. Hát ahogy megy az erdőben, egyszercsak különös zajra lett figyelmes. Egy ősz öregember viaskodott egy hatalmas farkassal. A fiú megsajnálta az öreget, elővette a kisbaltáját és úgy fejbeverte a farkast, hogy az menten felfordult. Hálás volt az öregember, mert bizony már nemigen birta volna tovább erővel:

— Idefigyelj, te fiú. Te megmentetted az életemet. Jó tett helyébe jót várj, hiszen mindnyájan a piacról élünk. Fogd ezt a sípot és ha bajba kerülsz, csak fújj bele, és én otttermek és segítek rajtad. Mert tudd meg, én vagyok a Protekció.

Megköszönte a fiú, a sípot, betette a sportszatyrába az érettségi bizonyítvány mellé, és ballagott tovább. Útközben azon gondolkodott, vajon miben tud egy ilyen gyenge ősz ember segítségére lenni. Vidéki gyerek volt, sohasem hallott még Protekcióról.

Ahogy így elmélkedett, megérkezett egy nagy várhoz a fiú. Egy életem, egy halálom, én bíz bemegyek ide — mondta a fiú, aki vidéki lévén nem tudta, hogy a várba csak felvételi vizsgával lehet bejutni. De a várkapuban rájött. Ott okádta a tüzet a kétfejű sárkány, és csak azokat engedte be, akik az írásbeli és szóbeli fejét is levágták. A fiú fogta a kisbaltáját, és elkezdődött a küzdelem. A fiú ügyesen csapkodott a fejszével, de a sárkány egyre veszettebbül csattogtatta félelmetes tesztkérdéseit. Végül a fiú meghátrált, ereje elhagyta, sírva ült le egy fa alá. Nekilátott eszegetni, mikor eszébe jutott a sípja. Nem sok reménnyel, de belefújt.

— Hívtál, fiú? — jelent meg az öreg Protekció.

A fiú elpanaszolta a bánatát. Az öregnek felcsillant a szeme:

— No, ha csak ez a baj, egyet se búsulj, édes fiam — mondta elővéve a varázspálcáját, a nagy kapu mellé olyan kiskaput varázsolt, mint a vöcsök. A fiú megköszönte a segítséget, és belépett a kiskapun.

Odabenn a várban már sokan voltak. Hasonló korú fiúk és lányok. Hamar összebarátkoztak, és éltek boldogan, vidáman, ki-ki a maga alapszervében.

Ám úgy négy-öt év múlva a fiúnak eszébe jutott, hogy idestova felnőtt ember lett, és még mindig nem csinált semmi okosat. Úgy határozott, hogy továbbáll, körülnéz a termelésben.

Egyik reggel összeszedte a motyóját, és elindult a kapu felé. El is jutott a kapuig, de nem tovább. 3 alabárdos állta útját. Hová megy, kérdezték a fiút. Ki — mondta ő gyanútlanul Azt nem lehet. A fiúnak ekkor eszébe jutott az öreg Protekció. Megfújta a sípját, a vénséges-vén ember meg is jelent. Meghallva a fiú nagy bánatát, ő is bánatos lett.

— Fiam, be még csak be tudtalak segíteni, de kifelé megszűnt a hatalmam. Hanem menj el a királyhoz, és próbálj vele beszélni.

A király éppen a miniszter eivel vitatkozott, hogy milyen próbákat kellene tetetni a várból távozni kívánókkal. Végül megegyeztek, hogy először mestermunkát követelnek. A fiú meghallva ezt, elvonult és 12 hét alatt olyan remekművet terjesztett elő, hogy direkt doktorira javasolták.

— Kiálltad az első próbát, fiam — szólt a király. — Most jön a második. Számot kell adnod arról, hogyan készítetted ezt a műremeket.

Megörült a fiú, és a hamarjában összehívott bizottság előtt úgy megvédte a munkáját, hogy mindenki megnyalta a 10 ujját a gyönyörűségtől.

— Ez is megvolna. — mondta a király. — Most jön a legnehezebb próbatétel fiam, egy komplex feladatot kell megoldanod, ha ki akarsz jutni.

A fiú megijedt. Ő még soha ilyet nem csinált. Kapkodott fűhöz, fához. rohangált a megadott irodalom után, kereste az üveghegyen innen, az olvasótermen túl, de hasztalan. Nem volt irodalom. Mert a király is tudta, hogy valami furfangos feladatot kell adnia a fiúnak. És eljött a próbatétel napja. És a fiú nem állta ki a próbát Hivatkozhatott az objektív nehézségekre, arra, hogy eddig ilyen próba nem volt, de hiába, a király hajthatatlan volt.

És a fiút belöktek egy sötét labirintusba. Ott már sokan voltak, akik nem tudták kiállni a furfangos király komplex próbáját.

Ma is ott kóborolnak a labirintusban, és várják, hátha a vénséges vén Protekció valamit mégiscsak tud tenni az érdekükben.

— bors —

Egy jó kezdeményezés

A menzához vezető lépcsőfordulóban közvetlen hangulatú plakát hirdeti: Gyertek ti is úszni a Sportuszodába, a koncentrált ideje alatt hetenként kétszer ingyenes úszáslehetőség.

Csütörtök délelőtt kilenc óra. Színhely a Sportuszoda előcsarnoka. Körülbelül harminc mindenre elszánt ember várakozik, izgatottan. Kellékek: üres délelőtt, vállalkozó szellem, némi fürdőruha. Feszült percek, átmenet a reggeli álmosság és a déli ébrenlét között. Sokakat persze az „ingyen van" vonzott ide, de ez egyáltalán nem baj.

Nemsokára már bent vagyunk az uszoda hűs vizében. Itt ugyan nincs feszített víz, mint Münchenben, talán ezért nem is születnek majd új világcsúcsok. De úszunk. Ki ötven métert, ki 300-at, ki még ennél is többet. Az edzésadágok különbözők. Van, aki úszni szeret, van, aki fogyni szeretne.

11 óra. Kint vagyunk a vízből. Nem bántuk meg, hogy hajnali 8 órakor kellett kelnünk, az oly jól megszokott 12 helyett. Ennyi (ha nem több) testmozgásra feltétlenül szükség volt.

Igaz többen is lehettek volna, de a kezdeményezés így is sikeresnek mondható. Reméljük folytatása is lesz. A februári koncentrált alatt is szívesen elmennénk.

Földes Péter

Szenzációs filmek a Toldi-ban!

Mint ahogy előző számunkban közöltük és a kari KISZ-vezetőségek akcióprogramjában szerepel 6 előadásból álló sorozat indul októberben a Toldi moziban.

A szervezők legalább 240 ember jelentkezését várják. Előadások havonta egyszer-kétszer, vasárnap délelőtt. A tervek között szerepel egy Bacsó-életmű, majd az alkotókkal való vita. Várjuk jelentkezéseteket és a javaslataitokat, mit akartok látni, a KISZ biz-en.

FILMKLUB—II!

Újra kaphatók bérletek a Filmklub második kiadására. Az előadások az első vetítés után következnek, azonos programmal, okt. 9-től.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felelős szerkesztő:
FARKASINSZKY TIBORNÉ
Szerkesztőség: Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—250/138
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha L. tér 3.
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Készül a Szikra Lapnyomdában